

Økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser

November 2005

Indholdsfortegnelse

Forord.....	3
Sammenfatning.....	4
Kapitel 1 Introduktion.....	6
Kapitel 2 Scenarier	8
Kapitel 3 Resultater	14
Kapitel 4 Konklusioner.....	24
Kapitel 5 Referencer	26
Bilag I: Detaljerede resultater	28
Bilag II: Følsomhedsanalyse	36
Bilag III: Fortolkning af EU's tilbud	39
Bilag IV: Tekniske scenariedefinitioner	40
Bilag V: Regional aggregering i analysen	49
Bilag VI: Skatteækvivalenter i analysen	50
Bilag VII: Originale skatteækvivalenter.....	54

Forord

Når udenrigshandelsministrene mødes i Hongkong i december i deres forsøg på at bringe WTO-forhandlingerne ud af deres stilstand, vil tjenesteydelserne sammen med de to andre forhandlingsområder, industrivarene og landbruget, påkalde sig opmærksomhed.

Liberalisering af handlen med tjenesteydelser er af afgørende betydning for øget økonomisk vækst og beskæftigelse. I vores land tegner sektoren sig for 2/3 af omsætningen og for 3/4 af beskæftigelsen i erhvervslivet. I Fællesskabet bidrager handlen med tjenesteydelser mere til økonomien end industrien og landbruget gør det tilsammen. Hertil kommer, at sektorens økonomiske betydning er stigende.

Rapporten konkluderer, at der er et potentiale for globale velfærdsgevinster, hvis der gennemføres en global liberalisering, og at udviklingslandene kan opnå den relativt største del af sådanne gevinster. For Danmarks vedkommende angiver rapporten en eksportstigning på især vækstmarkederne i Asien og Afrika i forhold til den nuværende situation, hvortil kommer en stigning i den samlede beskæftigelse. Endelig vil en liberalisering af varehandlen medføre en kraftig stigning i de tjenesteydelser, som leveres fra den betydningsfulde danske transportsektor.

Rapporten hviler blandt andet på tidligere undersøgelser over kortlægning af de handelsbarrierer, som danske eksporterende virksomheder møder, og hvor nedbrydningen er en forudsætning for at øge frihandlen. Udgivelsen af rapporten skal ses i sammenhæng med Doha-handelsrunden i verdenshandelsorganisationen WTO.

For Erhvervs- og Byggestyrelsen har Copenhagen Economics i april 2005 udarbejdet analysen af de økonomiske effekter ved liberalisering af den internationale handel med tjenesteydelser.

*Direktør Henning Steensig
Erhvervs- og Byggestyrelsen
November 2005*

Sammenfatning

Både den globale og den danske økonomi er stærkt afhængige af indkomsterne og beskæftigelsesmulighederne som skabes af international handel, men barrierer gør, at det fulde potentiale ikke kan nås. Denne analyse af de igangværende forhandlinger i World Trade Organization (WTO), den såkaldte Doha-runde, viser, at de økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser er positive både for verden som helhed (især udviklingslandene) og for Danmark. På det globale plan fokuserer analysen på de samlede velfærdsgevinster og deres fordeling samt på de overordnede effekter på det globale marked. Analysen af den danske økonomis adfærd inddrager desuden effekterne for udvalgte sektorer.

De økonomiske effekter kan sammenfattes i de centrale størrelser: velfærd, værditilvækst og beskæftigelse. Velfærd defineres her som samlet forbrug og afspejler derfor den økonomiske velfærd for forbrugerne. Værditilvækst måles som de samlede betalinger til arbejde og kapital, det vil sige lønninger og afkast på investeringer. Værditilvækst måler derved gevinsten ved den samlede produktion af varer og tjenesteydelser. Ændringer i beskæftigelsen måles som nettostigningen i det samlede antal beskæftigede.

De beregnede økonomiske effekter er permanente ændringer i økonomien. Analysen er baseret på årlige data for produktion og handel, og resultaterne udtrykker derfor årlige og blivende ændringer af at liberalisere handelen med tjenesteydelser.

Analysen anvender de nyeste analysemetoder inden for handel med tjenesteydelser og er den første af sin art, der analyserer EU's tilbud indenfor tjenesteydelser i WTO-forhandlingerne. Kvaliteten af data på dette område svinger meget, og resultaterne er derfor behæftet med en vis usikkerhed.

De samlede resultater giver følgende konklusioner:

De globale gevinster ved global liberalisering af handelen med tjenesteydelser er betydelige. Forbrugere og virksomheder over hele verden vil få gavn af forøget produktivitet, lavere priser, højere lønninger og større beskæftigelse. Den globale velfærdsgevinst (målt som totalt forbrug) ved liberalisering på niveau med EU's tilbud i Doha-runden vil blive omkring 0,5-0,8 procent eller cirka €115-210 milliarder per år. Analysen viser desuden at alle lande vil få gavn af velfærdsgevinsterne.

Udviklingslandene får den relativt set største del af gevinsterne ved global liberalisering. De største procentvise velfærdsgevinster tilfalder udviklingslande i Afrika og Asien. I disse lande vil de relative gevinster blive to til tre gange så store som inden for OECD. Dette skyldes, at udviklingslandene har højere barrierer end udviklede lande. En såkaldt "gratis"

handelsrunde for udviklingslandene (hvor de ikke forpligter sig til mere liberalisering) kan dog vise sig at have omkostninger i form af lavere velfærd. Det skyldes, at udviklingslandene taber konkurrencedygtighed, hvis de udviklede lande liberaliserer handelen med tjenesteydelser. For at Doha-runden også skal blive en udviklingsrunde, er det ganske enkelt nødvendigt, at udviklingslandene deltager i den globale liberalisering, også indenfor tjenesteydelser. Resultaterne viser med andre ord, at udviklingslande har stærke incitament til at deltage i den globale liberalisering af handelen med tjenesteydelser.

Alle markeder vil vokse. Produktionen og værditilvæksten vil stige i alle lande og sektorer, og markederne for både varer og tjenesteydelser vil vokse betragteligt. Den globale værditilvækst indenfor tjenesteydelser vil stige med mellem €160-220 milliarder per år. Stigningen i økonomisk aktivitet vil bidrage til at skabe nye arbejdspladser.

Nye arbejdspladser i alle lande. Den totale beskæftigelse vil stige, men produktivtetsstigninger og omflytning af arbejdskraften betyder, at beskæftigelsen vil falde i nogle sektorer og vokse i andre. Der skabes flest nye jobs i de sektorer, hvor barriererne falder mest. Arbejdsstyrken vil desuden få gavn af højere lønninger.

For Danmark åbnes nye eksportmuligheder i Asien. Den danske eksport af tjenesteydelser kan forventes at stige med omkring 2 milliarder kroner per år ved global liberalisering i forhold til den nuværende situation. De største vækstmarkeder findes i Asien (især Kina) og i Afrika. De danske virksomheder og forbrugere kan derudover benytte faldende priser på udenlandske tjenesteydelser.

Alle dele af den danske økonomi vil få gavn af liberaliseringen. Alle sektorer kommer til at vokse, især de sektorer, hvor flest barrierer fjernes. Det kommer både virksomheder og forbrugere til gavn gennem højere værditilvækst. Liberalisering af handelen med tjenesteydelser skaber nye jobs i serviceerhvervene, uden at beskæftigelsen falder i andre dele af økonomien. Den samlede beskæftigelse stiger med 2000-9000 jobs. Beskæftigelsen stiger mest i de videnintensive erhverv (fx forretningsservice og finansielle ydelser), men lønningerne stiger i hele økonomien.

For Danmark er udviklingslandene vigtige i forhold til varehandelen og eksporten af transportydelser. Hvis Doha-runden ender med at reducere udviklingslandenes varetold, sætter det gang i varehandelen mellem udviklingslandene (den såkaldte syd-syd handel). Det gælder både for industri- og landbrugsvarer. Beregningerne viser, at det samlede eksportmarked for transportydelser vil stige kraftigt ved en liberalisering af varehandelen. Det skaber store muligheder for yderligere eksportvækst i den i forvejen stærke transportsektor. Med andre ord er det i Danmarks interesse at fremme liberalisering på både vare- og tjenesteområdet.

At binde det nuværende liberaliseringsniveau for transportydelser har stor værdi for Danmark. Den danske eksport er stærkt domineret af søtransportydelser. Skulle Doha-runden ikke indebære, at markedet for søtransportydelser bliver yderligere liberaliseret, har det en betydelig værdi for Danmark blot at binde sektorens nuværende liberaliseringsniveau. Det ville forhindre, at udviklingslandene genindfører højere barrierer til skade for den danske eksport af søtransportydelser.

Kapitel 1 Introduktion

For bedre at udnytte mulighederne i den globale økonomi er det nødvendigt at fjerne flere af de barrierer som danske og udenlandske virksomheder møder i Danmark og i udlandet. Eksempler på de barrierer, som virksomhederne møder, er særlige krav til autorisation og licenser, markedsføringsregler, diskriminerende udbudsregler, subsidier til lokale virksomheder og skattemæssige begrænsninger (Erhvervs- og Byggestyrelsen, 2005). Et vigtigt instrument til at reducere barriererne er multilaterale frihandelsaftaler.

Formålet med dette projekt er at analysere de økonomiske effekter ved at liberalisere den internationale handel med tjenesteydelser. Analysen baseres på de igangværende WTO-forhandlinger i den såkaldte Doha-runde. Analysen er derfor global, men fokuserer desuden på effekterne for den danske økonomi.

Handelsbarrierer og Danmarks økonomi

Den danske økonomi er stærkt afhængig af indkomsterne og beskæftigelsesmulighederne, som skabes af international handel, men barrierer gør, at det fulde potentiale ikke kan nås. Der er også handelsbarrierer, som påvirker danske virksomheder, som vil ekspandere internationalt, og som vil bruge konkurrencedygtige udenlandske produkter.

Handelen med tjenesteydelser er vigtig på to måder. For det første er tjenesteydelser en vigtig resurse i alle dele af den danske økonomi. Virksomheder og forbrugere vil derfor tjene på at få et mere varieret udbud af tjenesteydelser til lavere priser.

For det andet udgør handel med tjenesteydelser mere end 30 procent af den samlede danske eksport (gennem grænseoverskridende levering), svarende til næsten 15 procent af Danmarks BNP (Danmarks Statistik, 2005; Erhvervs- og Byggestyrelsen, 2005). Det giver Danmark en ledende stilling i sammenligning med andre udviklede lande. Den stærke position afhænger dog af den stærke stigning i eksporten af transportydelser. Eksporten af transportydelser er tredoblet siden 1998 (Svenskt Näringsliv, 2002) og udgør nu næsten 60 procent af den samlede eksport (se tabel 1.1). Vareeksporten er dog stadig væsentligt større end eksporten af tjenester.

Tabel 1.1: Den danske eksport af varer og udvalgte tjenesteydelser, i 2003

	Vare- formidling, rådgivning, mv.	Finansielle og kulturelle ydelser	Kommuni- kation, mv	Transport- ydelser	Varer
Andel af eksport af tjenesteydelser	15 %	5 %	7 %	57 %	-
Andel af samlet eksport	5 %	2 %	2 %	19 %	67 %
Andel af BNP	2 %	1 %	1 %	9 %	30 %

Kilde: Danmarks Statistik (2005).

Eksporten af andre tjenesteydelser (fx forretningservice og finansielle tjenester) er mere beskeden med hensyn til både mængde og vækst. I 2003 udgjorde den omkring 27 procent af den samlede eksport af tjenesteydelser, modsvarende cirka 9 procent af den samlede eksport (Danmarks Statistik, 2005). Mellem 1993 og 2001 var væksten desuden skuffende sammenlignet med andre lande (Erhvervs- og Byggestyrelsen, 2005).

Samlet set er sammensætningen og karakteren af den danske eksport af tjenesteydelser derfor anderledes end for mange andre europæiske lande (se fx Svenskt Näringsliv, 2002). Det betyder, at det er vigtigt særligt at analysere effekterne for den danske økonomi, når man debatterer global liberalisering af handelen med tjenesteydelser.

Gevinster ved at liberalisere handelen med tjenesteydelser

En generel tendens i både den almindelige debat og de igangværende WTO-forhandlinger er at fokusere på at fjerne handelstold for varer og landbrugsprodukter. Liberalisering af handelen med tjenesteydelser har fået meget beskeden opmærksomhed. Dette er lidt paradoksalt, da mange studier viser, at gevinsterne ved en mere åben handel med tjenesteydelser kan være lige så store, eller større, end gevinsterne ved at liberalisere handelen med varer og landbrugsprodukter (se fx Whalley, 2004, for en oversigt). Denne analyse vil fokusere på gevinsterne ved at liberalisere handelen med tjenesteydelser ved at evaluere det tilbud, som EU har fremlagt i Doha-runden.

De igangværende forhandlinger går langsomt, og de fleste tilbud er indtil videre relativt beskeden (Udenrigsministeriet, 2004). Dette er blandt andet et resultat af modstand fra udviklingslandene, på trods af at udviklingslande kan få store gevinster ved liberalisering på hjemmemarkedene (se fx Francois et al, 2003). Denne analyse vil fremhæve gevinsterne for udviklingslandene ved at evaluere deres deltagelse i både global og differentieret liberalisering af den internationale handel med tjenesteydelser.

De globale økonomiske effekter af international liberalisering af handelen med tjenesteydelser udgør således analysens kerne. På det globale plan beregnes de samlede gevinster ved liberalisering med tjenesteydelser for at kunne sammenligne med de potentielle gevinster ved liberalisering af handelen med varer og landbrugsprodukter. Analysen vil desuden beskrive fordelingen af gevinsterne mellem industrilande og udviklingslande for at fremhæve incitamentet for udviklingslande ved at deltage i global liberalisering.

Effekter for den danske økonomi

Set i lyset af de globale effekter, inddrager analysen desuden de specifikke økonomiske effekter for den danske økonomi. Overordnede velfærdsgevinster og andre betydningsfulde effekter vil blive analyseret i detaljer med den danske økonomis struktur taget i betragtning. De sektorer, som har de største potentielle muligheder for at høste gevinster fra liberalisering af handelen med tjenesteydelser, får særlig opmærksomhed.

Ved at fremhæve både de globale effekter og effekterne for den danske økonomi kan analysen blive et bidrag til en mere informeret dansk debat, hvor liberalisering af handelen med tjenesteydelser har en fremskudt plads på dagsordenen.

Kapitel 2 Scenarier

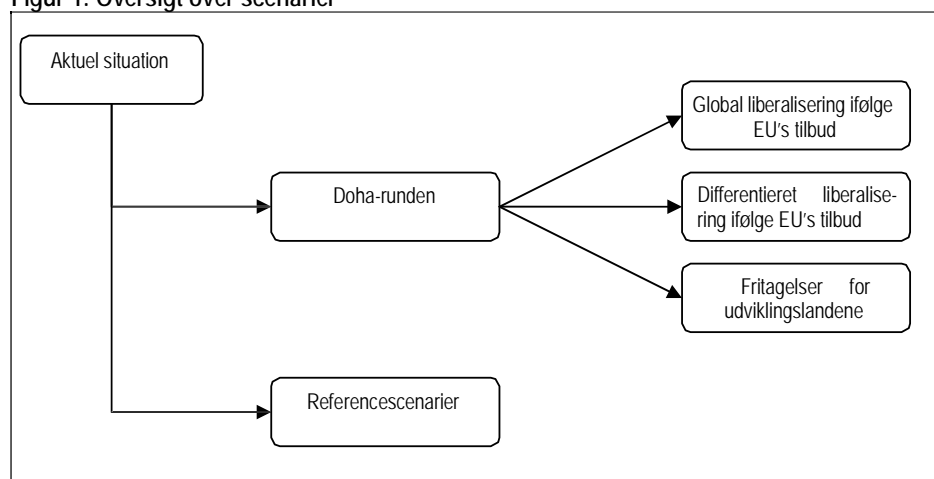
Dette kapitel præsenterer de scenarier, som indgår i analysen. Analysens kontekst er de igangværende WTO-forhandlinger i Doha-runden. Scenarierne er udviklet for at muliggøre en komplet analyse af de økonomiske effekter ved at liberalisere den internationale handel med tjenesteydelser. For at give en grundlæggende fornemmelse for de økonomiske effekter af scenarierne beskriver desuden boks 1 (sidst i kapitlet) de generelle økonomiske virkninger af at reducere barrierer for handelen med tjenesteydelser.

2.1. Introduktion til scenarierne

Scenarierne omfatter en analyse af virkninger på både det globale niveau og for Danmark. For at lette analysen omfatter hvert scenarium kun et begrænset antal politikændringer. Hvert scenarium indeholder derfor kun enkelte elementer af et realistisk forhandlingsresultat. Det samlede sæt af scenarier giver dermed mulighed for en analyse af en lang række potentielle forhandlingsresultater.

Scenarierne kan opdeles i to grupper, jf. figur 1. Doha-runden er udgangspunktet for den vigtigste gruppe af centrale politikscenarier. En yderligere gruppe scenarier giver forskellige hypotetiske referencepunkter (fx fuld liberalisering af handelen med både varer og tjenesteydelser).

Figur 1: Oversigt over scenarier

Kilde: Copenhagen Economics.

Scenarierne uddybes i de følgende afsnit. De præcise formuleringer og tekniske definitioner af scenarierne findes i bilag IV.

2.2. Aktuel situation

For at skabe et sammenligningsgrundlag for den efterfølgende politikanalyse modelleres den aktuelle situation i et såkaldt base-line-scenarium. Baseline-scenariet tager højde for udvidelsen af EU, varetold efter Uruguay-runden, ophævelsen af tekstilkvoter og Kinas optagelse i WTO. Alle øvrige scenarier sammenlignes med baseline-scenariet for at kvantificere de økonomiske effekter af yderligere liberalisering.

2.3. Doha-runden

De igangværende forhandlinger i Doha-runden kommer sandsynligvis til at medføre delvis liberalisering af den internationale handel med tjenesteydelser. Derudover forventes det, at udviklingslande vil forpligte sig til mindre liberalisering end i-landene. Der er ingen fast definition af udviklingslande i WTO, da det er op til det enkelte land at vælge status. For eksempel har Korea, Singapore og Brasilien status som udviklingslande. I den her analyse defineres udviklingslande som alle lande uden for OECD. For at muliggøre en konkret analyse af Doha-runden baseres de tre scenarier på EU's indledende tilbud i WTO (World Trade Organization, 2003).

EU's tilbud (som er et af de mest væsentlige) indeholder forpligtelser om forbedret markedsadgang inden for professionelle ydelser, computerrelaterede ydelser, telekommunikation, post- og kurerier, bygge- og anlægsydelser, handels- og distributionsydelser, miljø, finansielle ydelser, turisme, nyhedstjenester og transportydelser. Omfanget af de foreslåede forpligtelser er imidlertid forskelligt for hver sektor.

Tabel 2.1 giver en oversigt over EU's tilbud. Det skal bemærkes, at tilbuddet er betinget af generelle fremskridt i Doha-runden, og derfor kun bliver en realitet, hvis det modsvares af andres forpligtelser. Fortolkningen af tilbuddet findes i bilag III.

Analysen af tilbuddet inddrager ikke horisontale begrænsninger for fx midlertidig personbevægelse. Det skyldes, at analyserne af barrierer i Kalirajan (2000) og Nguyen-Hong (2000) ikke peger på nogen betydelige økonomiske effekter af de horisontale begrænsninger i EU's tilbud. Den konklusion er dog baseret på beregninger med mange begrænsninger i både datagrundlag og metode.

Tabel 2.1: Oversigt over EU's tilbud indenfor tjenesteydelser

Sektor	Oversigt over nye forbedringer
Professionelle ydelser	Bredere markedsadgang til EU herunder for juridiske tjenester, men begrænset adgang til at praktisere EU- og national EU ret. Ikke-diskriminering af bogholdere, arkitekter og ingeniører.
Computerrelaterede ydelser	Fuld markedsadgang for udenlandske virksomheder..
Forretningsydelser	Bredere markedsadgang inden for emballering, trykning og udgivelse. Visse krav om nationalitet m.v. fjernes.
Post- og kurydelser	Konfirmering af udenlandske virksomheders adgang til uregulerede postydelser, men fortsat mulighed for monopol på brevpost.
Telekommunikation	Fuld markedsadgang for udenlandske virksomheder og fjernelse af horisontale begrænsninger, men fortsat mulighed for at beskytte nationale interesser.
Bygge- og anlægsydelser	Nogle nationale begrænsninger af markedsadgang for især fremmede virksomheders etablering i EU fjernes.
Handels- og distributionsydelser	Bredere markedsadgang til fx etablering af supermarkeder, samt for franchising og grænseoverskridende virksomhed for kommissions-agenter.
Miljøydelser	Fuld markedsadgang for udenlandske leverandører af spildvands- og sanitetsydelser samt af lyd- og vibrationsdæmpende ydelser. Forpligtelser vedrørende grænseoverskridende levering af rådgivningsydelser inden for biodiversitet og landskab.
Finansielle ydelser	Bredere markedsadgang for udenlandske virksomheder, herunder for investeringsfonde og genforsikring.
Turisme og rejser	Bredere markedsadgang ved etablering af rejsebureauer m.v.
Nyhedsbureauer og underholdning	Nogle diskriminerende betingelser vedrørende fremmed ejerskab fjernes.
Transportydelser	Genintroduktion af tilbudet for søtransport fra Uruguay-runden (fri mulighed for ydelse af international søtransport, landbaserede hjælpe-tjenester, adgang til og brug af havnetjenester og mulighed for multi-modal transport (hvor der er et søled). Hertil kommer flytning af egne tomme containere mellem havne i samme land og feedering af egen international last). Markhåndtering (ground-handling) og lufthavns-tjenester for lufttransport.

Kilde: Europa-kommissionen (2003) og World Trade Organization (2003).

Global liberalisering ifølge EU's tilbud

Det første forhandlingsscenarium forudsætter, at barrierer for handel med tjenesteydelser i alle WTO's medlemslande reduceres ifølge EU's tilbud. Ved at basere scenariet på et konkret politikforslag er det muligt at skabe en direkte og tydelig kobling mellem de igangværende forhandlinger og modelanalysen. Det er dog meget optimistisk at antage, at alle WTO's medlemslande vil gennemføre liberalisering ifølge EU's tilbud. Scenariet giver imidlertid vigtig information om den øvre grænse for de potentielle gevinster fra liberalisering af handel med tjenesteydelser i Doha-runden.

Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud

Tjenesteydelsesaftalen i WTO (GATS) tillader det enkelte land selv at definere omfanget af den liberalisering, man ønsker at udstrække til tredjelande. I den nuværende situation har udviklingslande liberaliseret i et meget begrænset omfang set i forhold til de udviklede lande. Differentieret liberalisering er derfor et sandsynligt resultat af Doha-runden (se for eksempel Sally, 2003; Francois et al, 2003), på trods af, at den økonomiske litteratur viser, at udviklingslande kan fremstå som de største vindere ved liberalisering.

Dette scenarium forudsætter, at i-lande liberaliserer handelen med tjenesteydelser ifølge EU's tilbud, men at udviklingslandene forhandler mere begrænsede forpligtelser. Det kan for

eksempel forventes, at udviklingslandene forhandler meget begrænsede forpligtelser for etablering af udenlandske virksomheder (Sally, 2003).

Udviklingslandene defineres her som alle lande uden for OECD. Definitionen afspejler den generelle forventning, at liberalisering indenfor tjenesteydelser primært vil foregå inden for OECD. I praksis arbejder EU dog med en mere detaljeret inddeling når krav til tredjelands bliver i fremstillet. De mest omfattende krav bliver stillet til en gruppe af udviklede lande og udviklingslande i vækst. Øvrige lande er inddelt i dels en gruppe af mellemindkomstlande, dels en gruppe af de fattigste og mindst udviklede lande (såkaldte LDC-lande). Den detaljeringsgrad er dog i praksis ikke mulig i denne analyse på grund af den ringe kvalitet af den nødvendige statistik.

Scenariet forudsætter, at udviklingslandene foretager halvdelen af barrierereduktionerne i de udviklede lande. Scenariet tager derimod ikke stilling til, hvilke specifikke barrierer det svarer til, kun at den direkte økonomiske effekt bliver halv så stor som i udviklede lande. Barrierereduktionerne for udviklingslandene findes i bilag VI.

Fritagelse for udviklingslande

Det sidste scenarium baseret på Doha-forhandlingerne analyserer den mulighed, at udviklingslandene får en "gratis" handelsrunde og ikke ændrer på deres reguleringer for markedsadgang. Scenariet baseres på udviklingslandenes krav om særlig behandling, og antagelsen om, at politiske hensyn vil medføre, at udviklingslande ikke tilbyder flere forpligtelser (se Sally, 2003). I den forbindelse defineres udviklingslande igen som alle lande uden for OECD for at demonstrere effekterne af tabt handel mellem udviklingslandene. Scenariet forudsætter, at de udviklede lande vil reducere deres barrierer ifølge EU's tilbud.

2.4. Referencescenarier

Fuld liberalisering af handel med tjenesteydelser

Dette scenarium indebærer fuld liberalisering af den internationale handel med tjenesteydelser. Scenariet giver et vigtigt referencepunkt i forhold til tiltag, der indebærer liberalisering ud over baseline-scenariet, men som ikke opnår fuld liberalisering. Fuld liberalisering betyder, at alle estimerede barrierer for leverance af tjenesteydelser fjernes i hele verden.

Fuld liberalisering er ikke et muligt resultat i de igangværende forhandlinger og ikke et ønsket resultat for Danmark i alle sektorer, men scenariet muliggør en kvantificering af de totale, potentielle gevinster fra liberalisering af handel med tjenesteydelser. Gevinster ved fuld liberalisering af handelen med tjenesteydelser kan efterfølgende sammenlignes med estimater for gevinster fra for eksempel liberalisering af varehandel og handelslettelser (trade facilitation). Desuden er gevinsterne ved fuld liberalisering nyttige for at kunne perspektivere gevinsterne ved delvis liberalisering.

Fuld liberalisering af handelen med varer og landbrugsprodukter

Mange tjenesteydelser er vigtige produktionsfaktorer for produktion og leverance af varer og landbrugsprodukter. Den internationale varehandel er for eksempel afhængig af transportydelser, herunder især søtransport. Størrelsen og fordelingen af gevinster ved liberalisering af handel med tjenesteydelser kan derfor forandres væsentligt, hvis varehandelen stiger. Givet den relativt høje andel af søtransportydelser i den danske eksport, kan Danmark påvirkes særdeles meget af liberalisering af handelen med både varer og tjenesteydelser.

For at analysere de afledte effekter fra øget varehandel på handelen med tjenesteydelser forudsætter dette scenarium, at varehandelen er fuldt liberaliseret. Fuld liberalisering betyder, at al told på varer og landbrugsprodukter fjernes.

Best case-scenarium

Dette scenarium har fokus på den danske økonomi og på, hvor meget barriererne potentielt kan reduceres. Nationale præferencer kan motivere nogle reguleringer, men ikke-juridiske barrierer (for eksempel sprog og kulturelle faktorer) kan aldrig fjernes helt. Vidtgående liberalisering indenfor tjenesteydelser er dog på dagsordenen i både EU og i hele OECD.

90% af den danske eksport af tjenesteydelser går til OECD-landene, og vidtgående liberalisering inden for OECD vil derfor få store konsekvenser for Danmark. Best case-scenariet analyserer effekterne af vidtgående liberalisering svarende til at skabe et "Indre Marked", som indbefatter hele OECD. Scenariet har således ikke nogen sammenhæng med WTO eller Doha-runden.

Scenariet forudsætter, at barrierer for handel med tjenesteydelser inden for OECD reduceres med 90 %. Dette er i overensstemmelse med opfattelsen af, at de fleste barrierer kan fjernes, men at nogle reguleringer vil blive.

Worst case-scenarium

Den danske eksport er stærkt domineret af søtransportydelser. Hvis Doha-runden ikke fører til yderligere liberalisering af markedet for søtransportydelser, vil det have stor værdi for Danmark blot at binde det nuværende liberaliseringsniveau. Det spekulative worst case-scenarium forudsætter derfor, at udviklingslandene indfører høje barrierer for import af transportydelser. Scenariet tager ikke udgangspunkt i nogle specifikke barrierer, men bliver implementeret gennem, at udviklingslandene indfører importtold på 50 procent på alle udenlandske transportydelser.

Boks 1: Økonomiske effekter ved at reducere barrierer for handel med tjenesteydelser

International handel med tjenesteydelser er normalt ikke reguleret med told. Det er i stedet indenlandsk regulering, som skaber barrierer for international bevægelse af tjenesteydelser, og de virksomheder, som producerer ydelserne. For eksempel kan virksomheder, som vil etablere sig i udlandet, blive nægtet adgang til markedet eller møde diskriminerende krav. Grænseoverskridende levering kan for eksempel hindres af belastende administrative formaliteter. Barrierer for handel med tjenesteydelser kan dermed både forøge omkostningerne og muliggøre at allerede etablerede virksomheder kan profitere af en begrænset konkurrence.

Når barrierer for handel med tjenesteydelser reduceres, påvirkes både priser og omkostninger. For eksempel betyder øget konkurrence fra udenlandske virksomheder, at etablerede virksomheder kan blive nødt til at sænke deres priser. Det medfører en mindre prisforskille mellem producenternes priser og omkostninger, hvilket giver allokeringsevinst og lavere priser. Det kommer forbrugerne til gode, men medfører også lavere overskud for etablerede virksomheder.

Derudover betyder lavere omkostninger øget produktivitet, da produktionen kræver færre ressourcer. Produktivitetsstigninger muliggør dermed højere værditilvækst og lavere priser, hvilket skaber et overskud. Dette overskud fordeles via højere lønninger, højere afkast på kapital og lavere priser til forbrugerne.

Nogle jobs forsvinder på grund af højere arbejdsproduktivitet, men øget efterspørgsel og højere udgifter virker omvendt stimulerende på beskæftigelsen. Det sker gennem, at lavere priser og højere forbrug stimulerer efterspørgslen i hele økonomien. Øget efterspørgsel medfører, at produktionen vokser. Det kompenserer for de jobs, som tabes på grund af øget arbejdsproduktivitet.

Samlet set kommer de totale beskæftigelses- og velfærdseffekter til at variere i forskellige sektorer og lande afhængigt af økonomiske strukturer, handelsmønstre og af, hvor meget barriererne reduceres.

Kvantificering af barrierer for handelen med tjenesteydelser

I scenarierne og modelanalysen repræsenteres barriererne af estimerede pris- og omkostningseffekter af juridiske hindringer for handel med tjenesteydelser. Pris- og omkostningseffekterne formuleres som hypotetiske skatteækvivalenter, der er beregnet således, at de skaber økonomiske effekter, som er ækvivalente med de økonomiske effekter af de virkelige barrierer. Barrierer for handel med tjenesteydelser (fx begrænsninger på udenlandske investeringer) bliver på den måde transformeret til kvantitative størrelser (fx en tilsvarende produktionsskat).

Der eksisterer en omfattende mængde litteratur om måling af kvalitative barrierer, men forskningen omkring pris- og omkostningseffekter er meget beskedent. Estimerne for barrierer for handel med tjenesteydelser baseres på det banebrydende arbejde, som den australske produktivitetskommission (The Australian Productivity Commission, APC) har udarbejdet. De har beregnet estimater for pris- og omkostningseffekter for fx bankydelser (Kalirajan et al, 2000), ingeniørydelser (Nguyen-Hong, 2000), distribution og handel (Kalirajan, 2000), telekommunikation, elektricitetsforsyning og lufttransport (Doove et al, 2001).

Disse studier repræsenterer det mest detaljerede arbejde inden for tjenesteydelser og udgør den mest komplette samling af estimater. Dog er målingen af barrierer for handel med tjenesteydelser plaget af mange begrænsninger i både datagrundlag og metode (for en oversigt, se fx Whalley, 2004). Resultaterne skal derfor tolkes forsigtigt. Det gælder især for de lande og sektorer, hvor der ikke eksisterer originale data. Det skal desuden bemærkes, at estimaterne beskriver gennemsnitseffekter for relativt aggregerede sektorer, og at enkelte brancher kan have en anderledes adfærd.

Kilde: Copenhagen Economics.

Kapitel 3 Resultater

Analysen af de økonomiske effekter ved at liberalisere den internationale handel med tjenesteydelser belyser mange forskellige økonomiske forhold. På det globale plan fokuserer analysen derfor på de samlede velfærdsgevinster og deres fordeling samt på overordnede effekter på det globale marked. Analysen af den danske økonomi inddrager desuden effekterne for udvalgte sektorer.

Scenarierne er analyseret i Copenhagen Economics Trade Model (Copenhagen Economics, 2005). Copenhagen Economics Trade Model (CETM) er en såkaldt generel ligevægtsmodel, som giver et komplet billede af den globale økonomi. Det betyder, at beregningerne inddrager både de direkte effekter af reducerede barrierer i de enkelte sektorer og de afledte effekter på andre sektorer og resten af den nationale og globale økonomi. Modellen anvender de nyeste analysemetoder inden for handel med tjenesteydelser. Denne version er baseret på den seneste udgave af GTAP databasen, GTAP6 med data fra 2001 (se Dimaranan og McDougall, 2005).

3.1. Effekter af Doha-runden på det globale plan

Samlet set viser analysen, at liberalisering af den internationale handel med tjenesteydelser, ifølge EU's tilbud, kan give signifikante økonomiske gevinster for alle lande. Aggregerede resultater på det globale plan præsenteres i tabel 3.1 for neden. Da der er en vis usikkerhed i statistikken over handelsbarrierer, beregnes en nedre og en øvre grænse for de aggregerede effekter. Den nedre grænse svarer til en konservativ fortolkning af den eksisterende statistik, imens den øvre grænse svarer til en aggressiv fortolkning. I de efterfølgende afsnit præsenteres de resultater, som svarer til den konservative fortolkning. Udvalgte resultater, som svarer til den aggressive fortolkning, findes i bilag I.

I absolutte tal drejer det sig om en velfærdsstigning (målt som totalt forbrug) svarende til €115-210 milliarder per år på det globale plan. Da fortolkningen af EU's tilbud er optimistisk, især med hensyn til udviklingslandenes deltagelse indenfor tjenesteydelser, er det sandsynligt, at et realistisk forhandlingsresultat giver gevinster i den lave del af intervallet.

Tabel 3.1: Økonomiske effekter ved liberalisering ifølge EU's tilbud

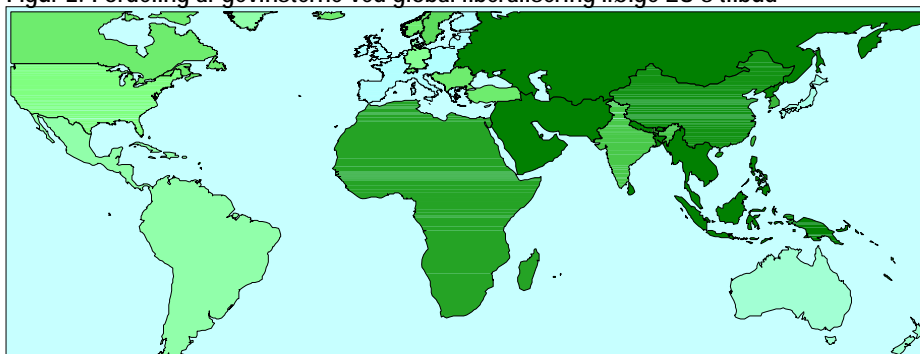
	Fritagelse for udviklingslande	Differentieret liberalisering	Global liberalisering
Globale effekter			
Velfærd (%)	0,5 %	0,6 %	0,8 %
Velfærd (€)	115 milliarder	160 milliarder	210 milliarder
Lønninger	0,6 %	0,7 %	0,8 %
Beskæftigelse	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Effekter indenfor tjenesteydelser			
Beskæftigelse	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Værditilvækst	0,8 %	0,9 %	1,1 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne. Velfærd måles som totalt forbrug. De absolutte tal afspejler årlige gevinster.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Fordelingen af gevinsterne ved global liberalisering ifølge EU's tilbud er ujævn – de relativt største gevinster tilfalder udviklingslande. Det illustreres i figur 2, hvor større gevinster er markeret med en mørkere grøn farve. Resultatet skyldes, at udviklingslandene har de højeste barrierer og derfor får store gevinster, hvis de liberaliserer ifølge EU's tilbud. I absolutte tal får udviklingslandene næsten halvdelen af de samlede gevinster (omkring €90 milliarder per år).

Figur 2: Fordeling af gevinsterne ved global liberalisering ifølge EU's tilbud

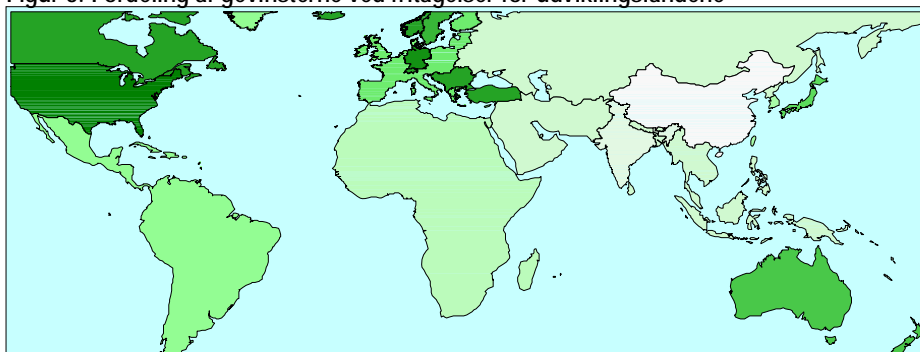

Note: Figuren viser den globale fordeling af velfærdsgevinster ved global liberalisering ifølge EU's tilbud. Højere gevinster markeres med en mørkere grøn farve. Velfærd måles som totalt forbrug.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Gevinsterne kræver dog, at udviklingslandene deltager i den globale liberalisering, da deres gevinster falder drastisk ved differentieret liberalisering. Figur 3 viser at fordelingen af de globale gevinster forskydes til fordel for de udviklede lande, hvis udviklingslandene får fritagelser fra yderligere liberalisering. Den såkaldte "gratis" handelsrunde for udviklingslande kan sågar vise sig at have omkostninger i form af lavere velfærd (se tabel 3.2 på næste side). Det skyldes, at liberaliseringen inden for OECD øger produktiviteten i OECD-landenes tjenesteydelsessektorer, og det stiller udviklingslandene i en dårligere konkurrencesituation. Det gælder især for udviklingslandenes evne til at tiltrække udenlandske investeringer. Resultaterne viser derfor, at udviklingslandene bør have stærke økonomiske incitamenter til at deltage i den globale liberalisering af handelen med tjenesteydelser. For at Doha-runden også skal blive en udviklingsrunde på tjenesteområdet, er det ganske enkelt nødvendigt, at udviklingslandene deltager i den globale liberalisering.

Figur 3: Fordeling af gevinsterne ved fritagelser for udviklingslandene

Note: Figuren viser den globale fordeling af velfærdsgevinster ved global liberalisering ifølge EU's tilbud, men med fritagelser for udviklingslandene. Højere gevinster markeres med en mørkere grøn farve. Velfærd måles som totalt forbrug.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Derudover viser tabel 3.2, at gevinsterne for udviklede lande i mindre grad er afhængige af, at udviklingslandene deltager i liberaliseringen. Det skyldes, at langt den største del af de udviklede landes handel med tjenesteydelser går til andre udviklede lande. Gevinsterne blandt de udviklede lande er relativt jævnt fordelt, men USA får generelt noget højere gevinster end fx EU. Det følger blandt andet af, at USA bedre kan udnytte størdriftsfordele på et liberaliseret marked (se fx Francois et al, 2003).

Tabel 3.2: Velfærdsgevinster ved liberalisering af handelen med tjenesteydelser

Region	Fritagelse for udviklingslande	Differentieret liberalisering	Global liberalisering
Verden	0,5 %	0,6 %	0,8 %
EU	0,4 %	0,5 %	0,4 %
USA	0,8 %	0,7 %	0,6 %
Japan	0,4 %	0,4 %	0,4 %
Kina	-0,1 %	1,2 %	2,9 %
Indien	-0,1 %	0,7 %	1,8 %
Resten af Asien	-0,1 %	1,5 %	3,6 %
Afrika	-0,1 %	1,0 %	2,4 %
Latinamerika	0,0 %	0,2 %	0,5 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne af scenarierne. Velfærd måles som totalt forbrug.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

De beregnede økonomiske effekter er permanente ændringer i økonomien. Analysen er baseret på årlige data for produktion og handel, og resultaterne udtrykker derfor årlige og blivende ændringer af at liberalisere handelen med tjenesteydelser.

Detaljeret gennemgang af resultaterne på det globale plan

De efterfølgende resultater viser kun effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud med fulde forpligtigelser for udviklingslandene. Tabel 3.3 illustrerer, at værditilvæksten (som kan sammenlignes med virksomhedernes gevinster) og markedsstørrelsen (målt som den samlede værdi af indenlandske og udenlandske virksomheders produktion) vil stige i alle sektorer på det globale plan. I absolutte tal drejer det sig om en stigning i den globale værditilvækst i tjenesteydelsessektorerne på omkring €220 milliarder, heraf omkring €44 milliarder i EU og hele €64 milliarder i udviklingslandene.

Tabel 3.3: Globale markedseffekter ved global liberalisering ifølge EU's tilbud

	Forretnings- ydelser	Finansielle ydelser	Kommuni- kations- ydelser	Handel og distribution	Transport- ydelser
Værditilvækst	3,0 %	1,5 %	3,8 %	1,0 %	1,3 %
Markedsstørrelse	1,2 %	1,7 %	1,7 %	1,1 %	1,3 %
Beskæftigelse	1,3 %	0,2 %	2,9 %	-0,1 %	0,3 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud. Markedsstørrelse måles som den samlede værdi af indenlandske og udenlandske virksomheders produktion.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Tabel 3.3 viser, at værditilvæksten kan stige særligt meget for forretningsservice og kommunikationsydelser. Det er desuden de to sektorer, hvor den største fremgang i den globale beskæftigelse kan opstå. Væksten i de globale markeder er derimod mere jævnt fordelt blandt sektorerne. De samlede effekter for værditilvæksten og beskæftigelsen i hele den globale tjenesteydelsessektor findes i bilag I.

Den samlede beskæftigelse stiger i alle regioner, men efterspørgslen på arbejdskraft falder i nogle sektorer. Flest nye jobs skabes generelt i de sektorer, hvor barriererne reduceres mest.

Voksende markeder stimulerer international handel både gennem etablering af udenlandske virksomheder og gennem grænseoverskridende levering, hvilket illustreres i tabel 3.4. Væksten i den internationale handel er generelt stærkest i de sektorer, hvor barriererne reduceres mest. Det gælder fx forretningsservice og finansielle tjenester i store udviklingslande som Kina og Indien. Her viser beregningerne, at etableringen af udenlandske virksomheder vil stige med mellem 15-40 procent. Den højere efterspørgsel giver ligeledes en fremgang i den internationale handel med varer, hvilket også giver en fremgang for den globale eksport af transportydelser.

Tabel 3.4: Den internationale handel ved global liberalisering ifølge EU's tilbud

	Forretnings- ydelser	Finansielle ydelser	Kommuni- kations- ydelser	Handel og distribution	Transport- ydelser
Grænse- over- skridende levering	2 %	4 %	1 %	2 %	1 %
Etablering af uden- landske virksom- heder	16 %	39 %	0 %	3 %	1 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud. Etablering af udenlandske virksomheder måles som værdien af udenlandske virksomheders produktion.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Tabel 3.5 viser ændringerne i de samlede priser på det globale plan. Priserne falder generelt mest i de sektorer, hvor barriererne reduceres mest. Beregningerne viser, at især priserne for finansielle ydelser vil falde kraftigt ved liberalisering i udviklingslandene. I de fleste sektorer opvejer de prissænkende effekter (lavere barrierer) de prisforhøjende effekter (fx højere lønninger). Derimod kan priserne stige i andre dele af økonomien på grund af de højere omkostninger for arbejdskraft og kapital.

Tabel 3.5: Preiseffekter på det globale plan ved global liberalisering ifølge EU's tilbud

	Forretnings- ydelser	Finansielle ydelser	Kommuni- kations- ydelser	Handel og distribution	Transport- ydelser
Samlet pris	-0,4 %	-3,1 %	-2,8 %	0,1 %	0,2 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud.

3.2. Effekter på den danske økonomi

Samlet set viser den globale analyse, at liberalisering af den internationale handel med tjenesteydelser kan give betydelige økonomiske gevinster for alle lande. De potentielle gevinster er betydelige også for Danmark, illustreret i tabel 3.6 forneden. I absolutte tal drejer det sig for Danmark om en velfærdsstigning svarende til 4-11 milliarder danske kroner per år, og omkring 2000-9000 nye jobs. Resultaterne afspejler henholdsvis det nedre og det øvre estimat for effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud. Da fortolkningen af EU's tilbud er optimistisk, er et resultat i den nedre del af intervallet mest sandsynlig.

Tabel 3.6: Økonomiske effekter af global liberalisering af handelen med tjenesteydelser

Region	Velfærd	Beskæftigelse	Lønninger
Danmark	0,5 - 1,4 %	0,1 - 0,4 %	0,5 - 1,6 %
EU	0,4 - 1,6 %	0,0 - 0,6 %	0,5 - 2,6 %
Verden	0,8 - 2,0 %	0,1 - 0,7 %	0,8 - 3,0 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler henholdsvis det nedre og det øvre estimat for effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud. Velfærd måles som totalt forbrug.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Gevinsterne for Danmark er, relativt set, lavere end for verden som helhed, men på samme niveau som for EU. Det skyldes, at den danske økonomi allerede er meget åben, og at de eksisterende barrierer derfor er relativt lave. Til sammenligning illustrerede tabel 3.2, at udviklingslandene får de, relativt set, største gevinster, fordi de har de højeste barrierer i udgangspunktet. Det skal dog bemærkes, at analysen ikke helt fanger de positive effekter, som følger af øgede danske investeringer i udlandet. Det skyldes, at den eksisterende statistik ikke muliggør en opgørelse af endeligt ejerskab ved udenlandske etableringer.

Markedseffekterne for de danske tjenesteydelsessektorer ved global liberalisering ifølge EU's tilbud præsenteres i tabel 3.7. I alt drejer det sig om en fremgang i værditilvæksten i Danmark på omkring 4 milliarder kroner per år. De største gevinster tilfalder sektorerne for kommunikationsydelser, forretningsservice og finansielle ydelser. Effekterne for kommunikationssektoren skal dog tolkes med ekstra forsigtighed, da mange af gevinsterne allerede er blevet realiseret gennem liberalisering i EU's regi i de seneste år (se fx Henten, 2004). Derudover oplever transportsektoren en relativt stor fremgang på trods af, at scenariet ikke medfører, at der reduceres nogen barrierer for transportydelser¹. Fremgangen skyldes afledte effekter, da stigningen i den globale efterspørgsel stimulerer den internationale varehandel og dermed forbruget af transportydelser.

¹ Der eksisterer ikke tilstrækkelige data for at analysere barrierereduktioner for transportservice. Analysen indbefatter dog et scenarium, som analyserer gevinsterne ved at binde det nuværende liberaliseringsniveau for søtransport.

Tabel 3.7: Markedseffekter i Danmark ved global liberalisering ifølge EU's tilbud

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse
Værditilvækst	1,2 %	1,6 %	4,8 %	0,6 %	0,7 %
Markedsstørrelse	1,0 %	0,7 %	1,6 %	0,6 %	0,7 %
Beskæftigelse	0,7 %	0,8 %	4,4 %	0,0 %	0,2 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud. Markedsstørrelse måles som det samlede værdi af indenlandske og udenlandske virksomheders produktion.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

De mest interessante effekter er mulighederne for nye jobs i tjenesteydelseserhvervene. Liberalisering af handelen med tjenesteydelser skaber nye jobs indenfor tjenesteydelser, uden at beskæftigelsen falder i andre dele af økonomien. Det drejer sig derfor om, at helt nye jobs skabes indenfor tjenesteydelser. Beskæftigelsen stiger mest i de videnintensive erhverv, så der er tale om nye jobs af høj kvalitet. De reale lønninger stiger desuden i hele økonomien. For Danmarks vedkommende medfører liberalisering af handelen med tjenesteydelser med andre ord en yderligere specialisering inden for attraktive og højlønnede erhverv.

Effekter på den danske eksport af tjenesteydelser

EU's tilbud vil medføre, at barriererne falder i udlandet. Det vil komme Danmark til gavn gennem øgede muligheder for eksport af tjenesteydelser. Den danske eksport af tjenesteydelser vil stige for alle typer af tjenesteydelser, men effekten på den samlede produktion er beskeden. Det skyldes, at produktionen af tjenesteydelser er nationalt orienteret med undtagelse af den danske søtransportsektor.

Den samlede fremgang i eksporten gennem grænseoverskridende levering (ved global liberalisering ifølge EU's tilbud) løber op i omkring 2 milliarder danske kroner per år. Deraf udgør væksten i eksporten af transportydelser næsten halvdelen. Væksten i den danske eksport af tjenesteydelser er dermed positiv, men beskeden. I relative tal kan væksten forventes at blive stærkest for forretningsydelser og kommunikationsydelser (se tabel 3.8). Det skal igen bemærkes, at fremgangen i eksporten af transportydelser er næsten lige så stor som for finansielle ydelser. Det sker på trods af, at scenariet ikke inddrager reducerede barrierer for transportsektoren og dermed undervurderer effekterne i transportsektoren. Det viser tydeligt styrken i den danske transportsektor.

Eksporten af transportydelser kan desuden forventes at stige yderligere, da Doha-runden også vil medføre toldreduktioner og dermed øget varehandel. Effekten af øget varehandel for handelen med tjenesteydelser analyseres i kapitel 3.3. Hovedkonklusionen af den analyse er, at den danske eksport af søtransportydelser kan stige væsentligt, hvis udviklingslandene reducerer deres varetold, og den såkaldte syd-syd handel mellem udviklingslandene vokser.

I absolutte tal er fremgangen for eksporten af transportydelser alligevel større end for forretningsydelser. Tallene for eksporten af kommunikationsydelser skal igen tolkes med meget stor forsigtighed, da effekterne i væsentligt omfang allerede er realiseret.

Tabel 3.8: Effekter på dansk eksport ved global liberalisering ifølge EU's tilbud

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse
Grænse- over- skridende levering	1,3 %	0,9 %	3,3 %	-0,3 %	0,7 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

For både forretningsservice og transportydelser viser fire eksportmarkeder særlig høj vækst. Tabel 3.9 viser, at det drejer sig om de store vækstmarkeder i Asien samt Afrika. Det skal dog bemærkes, at væksten for forretningsydelser sker fra et meget lavt niveau, især for Afrika.

Tabel 3.9: De største tilvækstmarkeder for dansk eksport af tjenesteydelser

Top 4 tilvækstmarkeder (%)			
Forretningsydelser		Transportydelser	
Resten af Asia-Pacific	5,4 %	Resten af Asia-Pacific	3,3 %
Afrika	4,1 %	Kina	2,9 %
Kina	3,7 %	Afrika	2,3 %
Højindkomst-Asien	3,6 %	Højindkomst-Asien	1,7 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Gevinster fra forbedret adgang til udenlandske tjenesteydelser

De udenlandske tjenesteydelser leveres gennem direkte, grænseoverskridende levering og ved etablering af udenlandske virksomheder. Den bedste måde at måle adgangen til udenlandske tjenesteydelser er at analysere priserne. Tabel 3.10 viser effekterne af liberaliseringen på priserne for udenlandske tjenesteydelser i Danmark. Priserne for udenlandske tjenesteydelser falder i alle sektorer på nær for forretningsydelser.

Tabel 3.10: Effekter på priser for udenlandske tjenesteydelser i Danmark

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse
Grænse- over- skridende import	0,0 %	-0,7 %	-3,8 %	-0,4 %	-0,3 %
Udenlandske virksomheder i Danmark	0,4 %	-3,2 %	-3,3 %	-0,1 %	0,1 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Priseffekten for udenlandske leverandører af forretningsydelser i Danmark skyldes paradoksalt nok, at den danske økonomi er meget åben. Da udenlandske virksomheder allerede møder relativt lave barrierer i Danmark, vil EU's tilbud kun medføre en begrænset stigning i etableringen af udenlandske virksomheder. I nogle sektorer, fx forretningsydelser, er det sågar muligt at etableringen af udenlandske virksomheder falder på grund af, at det relativt set bliver mere attraktivt at investere i lande, hvor der er flere barrierer, der reduceres.

3.3. Potentielle gevinster ved yderligere liberalisering

Da Doha-runden kun er et skridt på vejen mod fri handel med tjenesteydelser, kan større gevinster opnås ved fuld liberalisering. Fuld liberalisering på tjenesteområdet indebærer dog radikale ændringer i mange landes nationale reguleringer. På den måde adskiller fuld liberalisering af handelen med tjenesteydelser sig fra den traditionelle definition af fuld liberalisering af varehandelen (som normalt kun inkluderer grænsereguleringer). Fuld liberalisering af handelen med tjenesteydelser kan nærmest sammenlignes med omfattende handelslettelse (trade facilitation) på vareområdet. Dette afsnit analyserer de potentielle effekter af det særlige best case-scenarium, samt fuld liberalisering af tjenestehandelen og varehandelen. Da det drejer sig om hypotetiske scenarier, skal resultaterne tolkes med meget stor forsigtighed.

Tabel 3.11 indeholder to generelle budskaber. For det første kan global liberalisering ifølge EU's tilbud forventes at realisere maksimalt 20-40 procent af gevinsterne ved fuld liberalisering, afhængigt af, om udviklingslandene følger EU's tilbud (se tabel 3.1 til sammenligning). Det vil dog ikke blive let at opnå de fulde gevinster, da det kræver at mange indenlandske barrierer bliver fjernet, især i udviklingslandene.

For det andet er effekterne af fuld liberalisering af handelen med tjenesteydelser langt større end effekterne af fuld liberalisering af varehandelen. Det skyldes, at varehandelen allerede er meget liberaliseret sammenlignet med handelen med tjenesteydelser. Den gennemsnitlige varetold er omkring 3-4 procent i udviklede lande og noget højere i udviklingslande. Det kan sammenlignes med, at barriererne for handel med tjenesteydelser tit er op til 30-40 procent. Effekterne af fuld liberalisering af handelen med tjenesteydelser bliver derfor meget store, op til 10 gange så store som for liberalisering af varehandelen.

Det skal dog bemærkes, at effekterne for varehandelen er beregnet konservativt, da analysen ikke inddrager stordriftsfordele i vareproduktionen og handelslettelse (trade facilitation) for varehandelen. Effekterne af at liberalisere varehandelen i denne analyse er dog af den samme størrelsesorden som i andre studier, se fx Francois et al (2003).

Tabel 3.11: Globale økonomiske effekter ved radikal liberalisering

	Best scenarium	case- fuld liberalisering af handelen med tjenesteydelser	Fuld liberalisering af handelen med varer og tjenesteydelser
Samlede effekter			
Velfærd (%)		1,3 %	2,4 %
Velfærd (€)	330 milliarder	590 milliarder	630 milliarder
Lønninger		1,9 %	3,2 %
Beskæftigelse		0,4 %	0,6 %
Effekter indenfor tjenesteydelser			
Beskæftigelse		0,5 %	0,7 %
Værditilvækst		2,8 %	4,5 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne. Velfærd måles som total forbrug. De absolutte tal afspejler årlige gevinster.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Gevinsterne fra best case-scenariet tilfalder som forventet primært de udviklede lande, se tabel 3.12. Den omfattende liberalisering skaber dog en så stor vækst i den samlede efterspørgsel, at udviklingslandene også får del i gevinsterne.

Tabel 3.12: Velfærdsgevinster af liberalisering af handelen med tjenesteydelser

Region	Best-case scenarium	Fuld liberalisering af handelen med tjenesteydelser	Fuld liberalisering af handelen med varer og tjenesteydelser
Verden	1,3 %	2,4 %	2,5 %
EU	1,2 %	1,5 %	1,6 %
USA	1,3 %	1,3 %	1,2 %
Japan	2,1 %	2,6 %	3,0 %
Kina	0,4 %	7,5 %	9,4 %
Indien	0,2 %	4,0 %	4,1 %
Resten af Asien	0,7 %	8,0 %	8,2 %
Afrika	0,4 %	5,1 %	4,8 %
Latinamerika	0,4 %	3,2 %	3,7 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne. Velfærd måles som total forbrug.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Potentielle gevinster for Danmark

Analysen af de mere spekulative scenarier fokuserer for Danmarks vedkommende på størrelsen af de potentielle gevinster i best case-scenariet og på effekterne af at liberalisere varehandelen for eksporten af transportydelser.

Best case-scenariet viser, at gevinsterne ved omfattende liberalisering indenfor tjenesteydelser er anseelige. Velfærdsgevinsten er 1 procent (svarende til omkring 7 milliarder kroner per år)². Markedseffekterne i Danmark er desuden meget store, se tabel 3-13.

Tabel 3.13: Markedseffekter i Danmark (best case-scenarium)

	Forretningsydelser	Finansielle ydelser	Handel og distribution	Transportydelser
Værditilvækst	3,2 %	3,3 %	3,1 %	17 %
Markedsstørrelse	3,2 %	2,5 %	3,5 %	8,1 %
Beskæftigelse	0,6 %	0,6 %	-0,1 %	15 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne. Markedsstørrelse måles som det samlede værdi af indenlandske og udenlandske virksomheders produktion.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Da scenariet er spekulativt, skal tallene tolkes med stor forsigtighed. Det er dog tydeligt, at Danmark vil få stor gavn af en mere liberaliseret handel med transportydelser. Hvis OECD-markedet bliver mere liberaliseret, får Danmark mulighed for at udnytte stordriftsfordelene i søtransportsektoren. Den danske transportsektor vil derfor vokse betydeligt mere end gennemsnittet. Fremgangen for transportsektoren skyldes primært en kraftig stigning i den internationale varehandel, og beregningerne viser en stigning i eksporten af transportydelser på mere end 8%.

For Danmarks vedkommende er formålet med analysen af fuld liberalisering af handelen med varer og tjenesteydelser at identificere de afledte effekter af øget varehandel på eksporten af transportydelser. Da fuld liberalisering af varehandelen vil medføre omfattende ændringer af handelsmønstret, især blandt udviklingslande, er det mest hensigtsmæssigt at analysere de overordnede effekter på det globale forbrug af transportydelser. Tabel 3.14 viser derfor resultaterne for det globale eksportudbud af transportydelser ved henholdsvis fuld liberalisering

² Resultaterne er korrigerede for liberaliseringen i kommunikationssektoren i de seneste år (se Henten, 2004).

Økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser

af handelen med tjenesteydelser og fuld liberalisering af både handelen med varer og tjenesteydelser.

Tabel 3.14: Effekter på den globale eksport af transportydelser (fuld liberalisering)

	Fuld liberalisering af handelen med tjenesteydelser	Fuld liberalisering af handelen med varer og tjenesteydelser
Globalt eksportudbud af transportydelser	0,9 %	5,8 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne af scenarierne for fuld liberalisering.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Tabellen viser, at det samlede udbud (og dermed forbrug) af internationale transportydelser vil stige betragteligt ved en fuld liberalisering af varehandelen. Da markedet vil vokse kraftigt, har Danmark gode muligheder at få del i væksten. Væksten skyldes primært en stor stigning i den internationale handel mellem udviklingslande (såkaldt syd-syd handel). I forhold til Doha-runden betyder det, at den danske eksport af søtransportydelser kan stige væsentligt, hvis udviklingslande reducerer deres varetold.

Potentielle tab for Danmark

Det er muligt, at Doha-runden ikke medfører yderligere liberalisering af handelen med transportydelser, men et værdifuldt resultat kan også være, at reguleringerne bindes på det nuværende, relativt lave, niveau. Det spekulative worst case-scenarium viser store potentielle tab for Danmark, hvis udviklingslandene genindfører barrierer for handelen med transportydelser (se tabel 3.15). Faldet i den grænseoverskridende levering svarer i absolutte tal til omkring 3 milliarder kroner per år.

Tabel 3.15: Markedseffekter i Danmark (worst case-scenarium)

	Transportydelser
Grænseoverskridende levering	-3 %
Værditilvækst	-2 %
Markedsstørrelse	-2 %
Beskæftigelse	-2 %

Note: Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Resultaterne afspejler det nedre estimat for effekterne. Markedsstørrelse måles som det samlede værdi af indenlandske og udenlandske virksomheders produktion.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Kapitel 4 Konklusioner

Danmark har en stor interesse i aktivt at fremme liberalisering af handelen med tjenesteydelser. Analysen viser, at samlet set vil den danske økonomi få gavn af liberalisering ifølge EU's tilbud i Doha-runden. Alle sektorer kommer til at vokse, især de sektorer, hvor flest barrierer fjernes. Det kommer virksomhederne til gavn gennem større markeder og højere værditilvækst. Den samlede værditilvækst i den danske tjenesteydelsessektor vil stige med 4-14 milliarder kroner per år ved global liberalisering. Liberaliseringen skaber desuden nye jobs og forhøjer lønningerne i alle sektorer i Danmark. Beskæftigelsen stiger mest i de videnintensive erhverv, så der er tale om nye jobs af høj kvalitet. Samlet set kan der skabes 2000-9000 nye arbejdspladser i Danmark.

Når verden bliver mere åben, får de danske virksomheder større muligheder for international ekspansion. Analysen viser, at den danske eksport af forretningservice og transportydelser har store muligheder at høste gevinster fra yderligere liberalisering af tjenestehandelen. Ved global liberalisering bliver væksten i den grænseoverskridende levering relativt set størst for markeder i udviklingslande i Asien og Afrika.

For Danmark er udviklingslandene desuden meget vigtige i forhold til varehandelen. Hvis Doha-runden ender med at reducere udviklingslandenes varetold, sætter det gang i varehandelen mellem udviklingslandene (den såkaldte syd-syd handel). Beregningerne viser, at det samlede eksportmarked for transportydelser vil stige kraftigt ved en liberalisering af varehandelen. Det skaber store muligheder for yderligere eksportvækst i den i forvejen stærke søtransportsektor. Med andre ord er det i Danmarks interesse at fremme liberalisering på både vare- og tjenesteområdet.

Global liberalisering af den internationale handel med tjenesteydelser giver dog gevinster til alle lande. De samlede økonomiske gevinster fra global liberalisering ifølge EU's tilbud kan årligt løbe op i 115-210 milliarder euro per år. Størrelsen af de globale effekter afhænger i høj grad af, om udviklingslandene deltager i liberaliseringen. Beregningerne viser nemlig, at næsten halvdelen af de totale gevinster kan tilfalde udviklingslandene, hvis de deltager i den globale liberalisering. Relativt set kan udviklingslandene få velfærdsgevinster ved global liberalisering, som er 2-3 gange større end for OECD-landene. De store gevinster for udviklingslandene skyldes, at deres økonomier er meget hæmmet af den nuværende regulering. Global liberalisering kan derfor bidrage til at gøre Doha-runden til en udviklingsrunde.

Beregningerne viser dog også, at det er en betingelse for udviklingslandenes gevinster, at de virkelig deltager i den globale liberalisering. En såkaldt "gratis" handelsrunde for udviklingslandene kan få meget negative konsekvenser. Det skyldes, at yderligere liberalisering i OECD-landene vil gøre det mindre attraktivt for udenlandske virksomheder at investere i udviklingslandene. Udviklingslandene har med andre ord betydelige incitament til aktivt at deltage i yderligere liberalisering af tjenestehandelen.

Konklusionerne baseres på de nyeste analysemetoder og det mest detaljerede arbejde inden for barrierer for den globale handel med tjenesteydelser. Analyseredskaberne er state-of-the-art, men da forskningen på området er meget beskedent, er der mange muligheder for yderligere forbedringer af modelleringen af fx leveringsformer. International handel med tjenesteydelser er desuden et område, hvor data i mange tilfælde ikke eksisterer eller er af dårlig kvalitet.

Resultaterne for de enkelte lande og sektorer skal derfor tolkes forsigtigt. Det gælder især for de lande og sektorer, hvor der ikke eksisterer originale data. Konklusionerne identificerer derfor de overordnede effekter, som ifølge følsomhedsanalysen er robuste over for usikkerheden i analysen.

Kapitel 5 Referencer

Copenhagen Economics (2005), "The Copenhagen Economics Trade Model", Technical Working Paper, mimeo.

Danmarks Statistik (2005), "Betalingsbalancen over for udlandet", Statistikbanken.dk/BET6.
Doove, S., O., Gabbitas, D. Nguyen-Hong og J. Owen (2001), "Price Effects of Regulation: Telecommunications, Air Passenger Transport and Electricity Supply", Productivity Commission Staff Research Paper, AusInfo, Canberra, oktober.

Erhvervs- og Byggestyrelsen (2005, endnu ikke udgivet), "Grænser for Service – Kortlægning af hindringer for international handel med tjenesteydelser".

European Commission (2003), "Summary of the Commission's Proposal for the EU's Services Offer", European Commission, available at:
[<http://europa.eu.int/comm/trade/issues/sectoral/services/docs/servof.pdf>]

Fink, C., A. Mattoo og I.C. Neagu (2002), "Trade in International Maritime Services: How Much Does Policy Matter?", *World Bank Economic Review*, 16(1):81-108.

Francois, J. og I. Wooton (2000), "Trade in International Transport Services", Tinbergen Institute Discussion Paper, TI 2000-057/2.

Francois, J., H. van Meijl og F. van Tongeren (2003), "Trade Liberalization and Developing Countries under the Doha Round", Tinbergen Institute Discussion Paper, TI 2003-060/2.
Henten, A. (2004), "Telecoms in Denmark: Investment, Performance and Regulation", World Dialogue on Regulation for Network Economies, Discussion Paper WDR 0302a.

Kalirajan, K. (2000), "Restrictions on Trade in Distribution Services", Productivity Commission Staff Research Paper, AusInfo, Canberra, august.

Kalirajan, K., G. McGuire, D. Nguyen-Hong, og M. Schuele (2000), "The Price Impact of Restrictions on Banking Services", i Findlay, C. og T. Warren (eds.), *Impediments to Trade in Services: Measurement and Policy Implications*, Routledge, London og New York, 215–30.

Kang, J-S. (2000), "Price Impact of Restrictions on Maritime Transport Services", i Findlay, C. og T. Warren (eds.), *Impediments to Trade in Services: Measurement and Policy Implications*, Routledge, London og New York, 215–30.

McGuire, G., M. Scheule og T. Smith (2000), "Restrictiveness of International Trade in Maritime Services", i Findlay, C. og T. Warren (eds.), *Impediments to Trade in Services: Measurement and Policy Implications*, Routledge, London og New York, 215–30.

Dimaranan, B. V. og R. A. McDougall (eds) (2005), "Global Trade, Assistance, and Production: The GTAP 6 Data Base", Center for Global Trade Analysis, Purdue University, West Lafayette, Indiana, USA (under udgivelse).

Nguyen-Hong, D. (2000), "Restrictions on Trade in Professional Services", Productivity Commission Staff Research Paper, AusInfo, Canberra, august.

Sally, R. (2003), "Whither the WTO?", i Bhaumik, T. K. (ed), *Doha Development Agenda: A Global View*, Penguin Books, 2003.

Svenskt Näringsliv (2002), "Trade in Services and Foreign Direct Investment in Six Countries", November 2002, <http://www.svensktnaringsliv.se>.

Udenrigsministeriet (2004), "Halvårlig orientering om WTO 2. halvår 2004", <http://www.um.dk>.
Whalley, J. (2004), "Assessing the Benefits to Developing Countries of Liberalisation in Services Trade", *The World Economy*, 27(8):1223-1254.

World Trade Organization (2003), "Communication from the European Communities and its Member States: Conditional Initial Offer", World Trade Organization, TNS/S/O/EEC, 10 juni 2003.

World Trade Organization (2004), "World Trade Report 2004. Exploring the linkage between the domestic policy environment and international trade", Geneve, september 2004.

Bilag I: Detaljerede resultater

Konservative beregninger

Fritagelse handelsrunde for udviklingslandene

Oversigt over resultaterne (ændring i %)

	Samlede effekter					Effekter i servicesektorene		
	Velfærd	Velfærd*	Realløn	Afkast på kapital	Total beskæftigelse	Beskæftigelse	Værditilvækst	Værditilvækst ^a
Verden	0,5	116	0,6	0,5	0,1	0,1	0,8	159
EU25	0,4	27	0,5	0,6	0,1	0,1	0,9	43
Danmark	0,3	0	0,4	0,6	0,1	0,1	0,6	0
Sverige	0,5	1	0,6	0,8	0,2	0,2	0,8	1
Tyskland	0,6	7	0,7	0,7	0,1	0,1	1,1	13
Resten af EU	0,4	18	0,5	0,5	0,1	0,2	0,8	29
USA	0,8	71	0,9	0,8	0,2	0,2	1,2	86
Resten af OECD	0,5	8	0,5	0,5	0,1	0,1	0,7	9
Japan	0,4	11	0,5	0,4	0,1	0,1	0,6	16
Kina	-0,1	-1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0
Australien og New	0,4	1	0,6	0,5	0,1	0,1	0,8	2
Indien	-0,1	0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0
Latinamerika	0,0	0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	1
Afrika	-0,1	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0
Højindkomst-Asien	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0
Resten af Asia-Pac	-0,1	-1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	1

Note: (a) Ændring i milliarder euro
Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Markedsstørrelse (ændring i %)

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse	Øvrige tjeneste- ydelse	Offentlige ydelse	Resten af økonomien	
Verden	0,9	1,0	1,1	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	
EU25	0,7	1,0	1,0	0,6	0,6	0,6	0,4	0,5	
Danmark	0,7	0,7	2,0	0,6	0,7	0,5	0,3	0,5	
Sverige	0,8	1,2	1,4	0,8	0,8	0,8	0,5	0,9	
Tyskland	0,8	1,2	1,3	0,8	0,8	0,8	0,6	0,7	
Resten af EU	0,7	0,9	0,9	0,6	0,5	0,4	0,3	0,5	
USA	1,3	1,3	1,8	1,0	1,0	0,8	0,8	0,9	
Resten af OECD	1,0	0,8	1,3	0,6	0,6	0,4	0,4	0,6	
Japan	0,7	0,8	0,9	0,5	0,6	0,2	0,3	0,5	
Kina	0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Australien og New	0,8	1,1	0,7	0,7	0,7	0,4	0,4	0,6	
Indien	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0		-0,1
Latinamerika	0,0	-0,1	-0,5	-0,1	-0,1	0,0	0,0		-0,1
Afrika	0,0	-0,1	-0,5	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	
Højindkomst-Asien	0,1	-0,1	-0,4	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,1	
Resten af Asia-Pac	0,0	-0,1	-0,4	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,1	

Note: Markedsstørrelse måles som den samlede værdi af indenlandske og udenlandske virksomheders produktion.
Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser

Værditilvækst (ændring i %)

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse	Øvrige tjeneste- ydelse	Offentlige ydelse	Resten af økonomien
Verden	2,5	1,8	2,8	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5
EU25	2,4	1,9	3,3	0,7	0,6	0,6	0,4	0,5
Danmark	0,9	1,6	5,2	0,6	0,7	0,5	0,3	0,5
Sverige	2,3	2,2	3,5	0,8	0,8	0,8	0,5	0,8
Tyskland	3,8	2,2	4,4	0,8	0,9	0,8	0,6	0,7
Resten af EU	1,9	1,9	3,1	0,6	0,6	0,5	0,4	0,4
USA	3,2	2,2	4,9	1,0	1,0	0,8	0,8	0,9
Resten af OECD	3,3	0,9	3,4	0,6	0,6	0,4	0,3	0,6
Japan	2,2	1,9	2,4	0,5	0,6	0,2	0,3	0,5
Kina	0,1	0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Australien og New Indien	1,4 0,0	2,9 0,2	1,8 -0,1	0,6 -0,1	0,7 -0,1	0,4 0,0	0,4 0,0	0,6 -0,1
Latinamerika	-0,1	-0,1	-0,5	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1
Afrika	0,0	0,1	-0,5	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	0,0	0,1	-0,4	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1
Resten af Asia-Pac	0,0	0,0	-0,4	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0

Note: Værditilvækst måles som de samlede betalinger for arbejde og kapital.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Beskæftigelse (ændring i %)

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse	Øvrige tjeneste- ydelse	Offentlige ydelse	Resten af økonomien
Verden	1,1	0,8	2,4	-0,1	0,1	-0,1	-0,1	0,0
EU25	0,9	0,9	2,8	-0,1	0,1	0,1	-0,1	-0,1
Danmark	0,4	0,8	4,9	0,0	0,3	0,1	-0,1	0,1
Sverige	1,2	1,1	2,9	0,0	0,2	0,2	-0,1	0,2
Tyskland	1,6	1,0	3,7	-0,1	0,2	0,2	0,0	0,1
Resten af EU	0,9	0,9	2,6	-0,1	0,1	0,0	-0,1	-0,2
USA	1,4	0,9	4,0	-0,2	0,1	-0,1	-0,1	0,0
Resten af OECD	1,4	0,4	2,9	-0,1	0,1	-0,1	-0,2	0,0
Japan	1,0	0,9	1,9	0,1	0,1	-0,2	-0,2	0,1
Kina	0,2	0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Australien og New Indien	0,6 0,2	1,3 0,5	1,3 0,0	0,0 0,0	0,1 0,0	-0,2 0,0	-0,2 0,0	0,0 0,0
Latinamerika	0,2	0,0	-0,4	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,1
Afrika	0,2	0,2	-0,5	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	0,1	0,1	-0,4	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Resten af Asia-Pac	0,2	0,1	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Note: Beskæftigelse måles som arbejdskraftsefterspørgsel.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud

Øversigt over resultaterne (ændring i %)

	Samlede effekter					Effekter i servicesektorene		
	Velfærd	Velfærd*	Realløn	Afkast på kapital	Total beskæftigelse	Beskæftigelse	Værditilvækst	Værditilvækst ^a
Verden	0,6	159	0,7	0,7	0,1	0,1	0,9	184
EU25	0,5	28	0,5	0,6	0,1	0,2	0,9	44
Danmark	0,4	0	0,4	0,6	0,1	0,1	0,6	1
Sverige	0,6	1	0,6	0,8	0,1	0,2	0,9	1
Tyskland	0,6	8	0,6	0,7	0,1	0,1	1,1	13
Resten af EU	0,4	19	0,5	0,5	0,1	0,2	0,8	29
USA	0,7	68	0,9	0,8	0,2	0,2	1,2	85
Resten af OECD	0,5	10	0,6	0,5	0,1	0,1	0,7	9
Japan	0,4	12	0,5	0,4	0,1	0,1	0,7	16
Kina	1,2	10	0,9	1,0	0,1	-0,4	0,5	5
Australien og New Indien	0,4 0,7	1 3	0,6 0,7	0,5 0,6	0,1 0,1	0,1 -0,1	0,8 0,4	2 2
Latinamerika	0,2	2	0,3	0,3	0,1	0,1	0,5	4
Afrika	1,0	5	1,0	1,1	0,1	-0,2	0,7	3
Højindkomst-Asien	0,8	3	0,8	0,8	0,1	0,1	1,0	3
Resten af Asia-Pac	1,5	18	1,1	1,3	0,0	-0,4	0,8	12

Note: (a) Ændring i milliarder euro

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser

Markedsstørrelse (ændring i %)

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse	Øvrige tjeneste- ydelse	Offentlige ydelse	Resten af økonomien
Verden	1,0	1,2	1,3	0,8	0,9	0,6	0,6	0,8
EU25	0,7	0,9	1,0	0,6	0,6	0,6	0,4	0,5
Danmark	0,8	0,7	1,8	0,6	0,7	0,5	0,3	0,5
Sverige	0,9	1,1	1,2	0,8	0,8	0,8	0,5	0,8
Tyskland	0,8	1,1	1,2	0,7	0,8	0,8	0,6	0,6
Resten af EU	0,7	0,9	0,9	0,6	0,5	0,4	0,3	0,4
USA	1,3	1,3	1,7	1,0	1,0	0,8	0,8	0,9
Resten af OECD	1,0	0,8	1,2	0,6	0,7	0,4	0,4	0,6
Japan	0,7	0,8	0,9	0,5	0,6	0,2	0,3	0,5
Kina	1,4	2,8	1,4	1,5	1,5	0,6	0,5	1,3
Australien og New Indien	0,8	1,1	0,6	0,6	0,6	0,4	0,4	0,6
Indien	1,6	1,6	1,3	0,9	1,0	0,6	0,3	1,0
Latinamerika	0,5	0,5	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3
Afrika	1,9	2,5	1,8	1,4	1,6	0,9	0,9	1,4
Højindkomst-Asien	1,4	2,0	1,2	1,0	1,0	0,8	0,8	1,0
Resten af Asia-Pac	2,1	4,4	2,3	1,7	1,7	1,2	0,9	1,8

Note: Markedsstørrelse måles som den samlede værdi af indenlandske og udenlandske virksomheders produktion.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Værditilvækst (ændring i %)

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse	Øvrige tjeneste- ydelse	Offentlige ydelse	Resten af økonomien
Verden	2,7	1,5	3,3	0,8	0,9	0,6	0,6	0,8
EU25	2,3	1,9	3,2	0,6	0,6	0,6	0,4	0,4
Danmark	1,0	1,6	5,0	0,6	0,7	0,5	0,3	0,5
Sverige	2,4	2,1	3,4	0,8	0,8	0,8	0,5	0,7
Tyskland	3,7	2,1	4,3	0,8	0,8	0,8	0,6	0,6
Resten af EU	1,9	1,8	3,0	0,6	0,6	0,5	0,4	0,3
USA	3,2	2,1	4,8	1,0	1,0	0,8	0,8	0,9
Resten af OECD	3,3	0,9	3,4	0,6	0,7	0,4	0,4	0,6
Japan	2,2	1,8	2,4	0,5	0,6	0,2	0,3	0,5
Kina	2,5	-10,1	2,7	1,4	1,5	0,6	0,5	1,3
Australien og New Indien	1,4	2,8	1,8	0,6	0,6	0,4	0,4	0,6
Indien	2,4	4,1	2,5	0,9	1,0	0,5	0,3	1,1
Latinamerika	1,6	1,4	1,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3
Afrika	2,9	-2,0	3,1	1,4	1,6	0,9	0,9	1,5
Højindkomst-Asien	1,8	2,1	2,7	1,0	1,0	0,8	0,8	1,0
Resten af Asia-Pac	3,3	-10,8	3,6	1,8	1,7	1,2	0,9	1,8

Note: Værditilvækst måles som de samlede betalinger for arbejde og kapital.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Beskæftigelse (ændring i %)

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse	Øvrige tjeneste- ydelse	Offentlige ydelse	Resten af økonomien
Verden	1,2	0,4	2,6	-0,1	0,2	-0,1	-0,1	-0,1
EU25	0,9	0,9	2,7	-0,1	0,1	0,1	-0,1	-0,1
Danmark	0,6	0,8	4,6	0,0	0,3	0,1	-0,1	0,0
Sverige	1,3	1,1	2,8	0,0	0,2	0,2	-0,1	0,1
Tyskland	1,6	1,0	3,7	-0,1	0,2	0,2	0,0	0,0
Resten af EU	0,9	0,9	2,5	-0,1	0,1	0,0	-0,1	-0,2
USA	1,4	0,9	3,9	-0,2	0,1	-0,1	-0,1	0,0
Resten af OECD	1,5	0,4	2,9	-0,1	0,1	-0,1	-0,2	0,0
Japan	1,0	0,9	1,9	0,1	0,1	-0,2	-0,2	0,0
Kina	1,0	-12,2	1,8	0,3	0,6	-0,2	-0,4	0,4
Australien og New Indien	0,6	1,3	1,2	0,0	0,1	-0,2	-0,1	0,0
Indien	1,3	-0,7	1,9	-0,1	0,3	-0,2	-0,4	0,3
Latinamerika	0,8	0,7	1,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Afrika	1,2	-5,2	2,1	0,1	0,6	-0,1	-0,1	0,5
Højindkomst-Asien	0,9	-0,3	1,9	0,2	0,1	-0,1	0,0	0,2
Resten af Asia-Pac	1,4	-13,1	2,5	0,3	0,6	0,0	-0,3	0,7

Note: Beskæftigelse måles som arbejdskraftsefterspørgsel.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser

Global liberalisering ifølge EU's tilbud Oversigt over resultaterne (ændring i %)

	Samlede effekter					Effekter i servicesektorene		
	Velfærd	Velfærd*	Realløn	Afkast på kapital	Total beskæftigelse	Beskæftigelse	Værditilvækst	Værditilvækst ^a
Verden	0,8	210	0,8	0,9	0,1	0,1	1,1	220
EU25	0,4	27	0,5	0,5	0,0	0,2	0,9	44
Danmark	0,5	0	0,5	0,6	0,1	0,1	0,7	1
Sverige	0,7	1	0,6	0,8	0,1	0,2	0,9	1
Tyskland	0,6	8	0,6	0,7	0,1	0,2	1,1	13
Resten af EU	0,4	17	0,5	0,5	0,0	0,2	0,9	30
USA	0,6	61	0,8	0,8	0,1	0,2	1,2	83
Resten af OECD	0,6	11	0,6	0,5	0,1	0,1	0,8	10
Japan	0,4	12	0,4	0,4	0,1	0,1	0,7	17
Kina	2,9	24	2,1	2,3	0,2	-0,7	1,4	12
Australien og New	0,4	1	0,5	0,5	0,1	0,1	0,8	2
Indien	1,8	7	1,8	1,5	0,2	-0,2	1,1	4
Latinamerika	0,5	5	0,7	0,6	0,1	0,2	0,9	7
Afrika	2,4	11	2,4	2,5	0,3	-0,2	1,9	7
Højindkomst-Asien	1,9	7	2,1	2,0	0,3	0,3	2,3	6
Resten af Asia-Pac	3,6	43	2,9	3,4	0,2	-0,8	2,2	28

Note: (a) Ændring i milliarder euro

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Markedsstørrelse (ændring i %)

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse	Øvrige tjeneste- ydelse	Offentlige ydelse	Resten af økonomien
Verden	1,2	1,7	1,7	1,1	1,3	0,8	0,7	1,3
EU25	0,7	0,9	0,9	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
Danmark	1,0	0,7	1,6	0,6	0,7	0,5	0,3	0,5
Sverige	0,9	1,1	1,1	0,8	0,9	0,8	0,5	0,6
Tyskland	0,8	1,1	1,2	0,7	0,7	0,7	0,5	0,5
Resten af EU	0,7	0,8	0,8	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3
USA	1,2	1,2	1,6	0,9	0,9	0,7	0,7	0,8
Resten af OECD	1,1	0,9	1,2	0,7	0,7	0,4	0,4	0,5
Japan	0,6	0,8	0,9	0,5	0,6	0,2	0,3	0,4
Kina	3,5	7,7	3,9	3,6	3,6	1,6	1,2	3,0
Australien og New	0,8	1,0	0,6	0,6	0,6	0,4	0,4	0,5
Indien	3,8	4,3	3,6	2,2	2,4	1,4	0,7	2,3
Latinamerika	1,0	1,0	1,0	0,7	0,8	0,6	0,4	0,8
Afrika	4,6	6,7	5,1	3,3	3,8	2,1	2,1	3,3
Højindkomst-Asien	3,3	5,4	3,4	2,4	2,4	1,9	2,0	2,4
Resten af Asia-Pac	5,6	13,7	6,8	4,3	4,4	3,0	2,1	4,6

Note: Markedsstørrelse måles som den samlede værdi af indenlandske og udenlandske virksomheders produktion.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Værditilvækst (ændring i %)

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse	Øvrige tjeneste- ydelse	Offentlige ydelse	Resten af økonomien
Verden	3,0	1,5	3,8	1,0	1,3	0,8	0,7	1,2
EU25	2,3	1,8	3,1	0,5	0,6	0,6	0,4	0,3
Danmark	1,2	1,6	4,8	0,6	0,7	0,5	0,4	0,4
Sverige	2,4	2,0	3,3	0,8	0,9	0,8	0,5	0,6
Tyskland	3,5	2,0	4,2	0,7	0,8	0,7	0,6	0,5
Resten af EU	1,8	1,7	2,9	0,5	0,5	0,5	0,3	0,2
USA	3,0	2,0	4,7	0,9	0,9	0,7	0,7	0,8
Resten af OECD	3,4	0,9	3,4	0,6	0,7	0,4	0,4	0,5
Japan	2,2	1,7	2,4	0,5	0,6	0,2	0,3	0,4
Kina	6,2	-17,3	6,5	3,4	3,6	1,6	1,2	3,0
Australien og New	1,3	2,7	1,7	0,5	0,6	0,4	0,4	0,5
Indien	5,8	15,9	6,1	2,3	2,4	1,4	0,7	2,5
Latinamerika	3,9	2,1	3,1	0,7	0,8	0,6	0,4	0,8
Afrika	7,3	2,2	7,7	3,4	3,8	2,1	2,1	3,4
Højindkomst-Asien	4,5	7,5	6,5	2,4	2,4	1,9	2,0	2,4
Resten af Asia-Pac	8,8	-18,7	9,5	4,5	4,4	3,0	2,1	4,5

Note: Værditilvækst måles som de samlede betalinger for arbejde og kapital.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser

Beskæftigelse (ændring i %)

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse	Øvrige tjeneste- ydelse	Offentlige ydelse	Resten af økonomien
Verden	1,3	0,2	2,9	-0,1	0,3	-0,1	-0,2	0,1
EU25	1,0	0,9	2,6	-0,1	0,1	0,1	-0,1	-0,2
Danmark	0,7	0,8	4,4	0,0	0,2	0,1	-0,1	0,0
Sverige	1,3	1,1	2,7	0,0	0,3	0,2	-0,1	0,0
Tyskland	1,7	1,1	3,7	-0,1	0,2	0,2	0,0	-0,1
Resten af EU	0,9	0,9	2,4	-0,2	0,1	0,0	-0,1	-0,2
USA	1,4	0,9	3,9	-0,2	0,1	-0,1	-0,1	0,0
Resten af OECD	1,5	0,5	2,8	-0,1	0,1	-0,2	-0,2	-0,1
Japan	1,0	1,0	1,9	0,1	0,1	-0,2	-0,1	0,0
Kina	2,4	-22,4	4,4	0,7	1,5	-0,5	-0,9	0,9
Australien og New Indien	0,6	1,4	1,2	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Indien	2,8	3,1	4,3	-0,3	0,5	-0,5	-1,1	0,7
Latinamerika	1,6	0,9	2,5	0,0	0,1	-0,2	-0,3	0,1
Afrika	2,9	-6,1	5,2	0,1	1,4	-0,3	-0,3	0,9
Højindkomst-Asien	1,9	1,3	4,4	0,3	0,3	-0,2	-0,1	0,3
Resten af Asia-Pac	3,4	-24,4	6,4	0,6	1,4	0,1	-0,8	1,5

Note: Beskæftigelse måles som arbejdskraftsefterspørgsel.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Best case-scenarium

Oversigt over resultaterne (ændring i %)

	Samlede effekter					Effekter i servicesektorene		
	Velfærd	Velfærd*	Realløn	Alkast på kapital	Total beskæftigelse	Beskæftigelse	Værditilvækst	Værditilvækst ^a
Verden	1,3	331	1,9	2,5	0,4	0,5	2,8	496
EU25	1,2	75	1,9	2,7	0,4	0,5	2,8	138
Danmark	1,2	1	2,3	4,2	0,8	1,1	4,2	3
Sverige	1,3	2	2,2	3,3	0,7	0,6	3,0	4
Tyskland	1,2	16	1,7	2,2	0,4	0,4	2,4	29
Resten af EU	1,2	56	1,9	2,8	0,4	0,5	2,9	103
USA	1,3	124	1,7	2,2	0,3	0,4	2,4	161
Resten af OECD	2,4	42	4,4	5,6	1,0	1,8	6,9	70
Japan	2,1	64	3,3	4,5	0,9	1,1	4,9	105
Kina	0,4	4	0,3	0,3	0,0	-0,4	-0,1	2
Australien og New Indien	1,6	5	2,3	3,0	0,5	0,5	3,2	7
Indien	0,2	1	0,1	0,2	0,0	-0,1	0,2	1
Latinamerika	0,4	4	0,2	0,3	0,0	-0,2	0,3	3
Afrika	0,4	2	0,3	0,4	0,0	-0,4	0,0	1
Højindkomst-Asien	0,6	2	0,4	0,5	0,0	-0,3	0,3	2
Resten af Asia-Pac	0,7	8	0,4	0,5	0,0	-0,3	0,3	5

Note: (a) Ændring i milliarder euro

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Markedsstørrelse (ændring i %)

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse	Øvrige tjeneste- ydelse	Offentlige ydelse	Resten af økonomien
Verden	2,9	2,9	3,1	2,1	2,6	1,6	1,6	1,8
EU25	2,7	2,3	3,0	2,3	4,2	1,8	1,5	2,0
Danmark	3,2	2,5	6,0	3,5	8,1	2,8	1,7	2,4
Sverige	2,7	3,3	4,1	3,3	5,3	2,7	1,7	3,0
Tyskland	2,0	2,0	2,7	2,1	3,1	1,9	1,3	1,9
Resten af EU	2,8	2,3	3,0	2,3	4,2	1,6	1,5	2,0
USA	2,5	2,2	2,9	2,0	3,8	1,4	1,5	1,8
Resten af OECD	6,5	12,6	6,5	4,0	4,5	3,6	3,4	3,7
Japan	5,4	6,3	5,3	3,6	4,5	2,2	2,7	3,5
Kina	0,2	-0,2	0,1	0,1	-2,2	0,1	0,2	0,4
Australien og New Indien	3,5	2,8	3,4	2,8	4,0	1,6	1,4	2,4
Indien	0,2	-0,1	0,0	0,1	-0,8	0,1	0,1	0,1
Latinamerika	0,2	0,0	-0,2	0,3	-2,2	0,2	0,2	0,2
Afrika	0,3	-0,1	-0,1	0,5	-3,4	0,2	0,3	0,4
Højindkomst-Asien	0,6	0,0	0,0	0,5	-3,7	0,4	0,4	0,5
Resten af Asia-Pac	0,5	0,1	0,1	0,6	-2,3	0,3	0,4	0,4

Note: Markedsstørrelse måles som den samlede værdi af indenlandske og udenlandske virksomheders produktion.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser

Værditilvækst (ændring i %)

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse	Øvrige tjeneste- ydelse	Offentlige ydelse	Resten af økonomien
Verden	4,0	5,8	5,2	2,0	9,4	1,6	1,6	2,0
EU25	3,8	3,2	5,3	2,0	13,1	1,8	1,5	2,1
Danmark	3,2	3,3	9,3	3,1	17,2	2,9	1,7	2,4
Sverige	3,9	4,3	6,4	2,8	14,2	2,7	1,7	3,1
Tyskland	4,6	2,9	5,8	1,8	11,9	1,9	1,4	2,1
Resten af EU	3,5	3,2	5,1	2,0	13,1	1,7	1,6	2,1
USA	3,8	3,0	6,1	2,0	12,7	1,4	1,5	1,8
Resten af OECD	8,3	30,3	8,8	3,6	13,4	3,6	3,3	3,7
Japan	6,5	18,0	6,8	3,1	13,4	2,3	2,7	3,6
Kina	0,2	-0,1	0,1	0,1	-2,2	0,1	0,2	0,6
Australien og New Indien	3,4 0,3	4,5 0,2	4,5 -0,1	2,8 0,0	12,9 -0,8	1,6 0,1	1,4 0,1	2,6 0,1
Latinamerika	0,1	0,0	-0,2	0,3	-2,2	0,2	0,2	0,5
Afrika	0,3	0,1	-0,1	0,4	-3,4	0,2	0,3	0,8
Højindkomst-Asien	0,5	0,1	0,0	0,5	-3,7	0,4	0,4	0,9
Resten af Asia-Pac	0,4	0,1	0,1	0,5	-2,3	0,3	0,4	0,8

Note: Værditilvækst måles som de samlede betalinger for arbejde og kapital.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Beskæftigelse (ændring i %)

	Forretnings- ydelse	Finansielle ydelse	Kommuni- kations- ydelse	Handel og distribution	Transport- ydelse	Øvrige tjeneste- ydelse	Offentlige ydelse	Resten af økonomien
Verden	-0,2	3,2	3,1	-0,4	7,6	-0,3	-0,3	0,2
EU25	-0,2	0,8	3,4	-0,8	11,0	-0,1	-0,4	0,2
Danmark	0,6	0,6	6,9	-0,1	14,6	0,5	-0,6	0,1
Sverige	1,0	1,6	4,1	0,1	11,8	0,5	-0,4	0,9
Tyskland	-1,1	0,7	4,1	-0,7	10,0	0,2	-0,4	0,3
Resten af EU	-0,2	0,8	3,2	-0,9	11,0	-0,2	-0,3	0,1
USA	-0,9	1,0	4,3	0,0	10,8	-0,3	-0,1	0,1
Resten af OECD	1,3	25,1	4,2	-2,4	8,7	-0,7	-1,0	-0,6
Japan	1,2	13,7	3,4	-0,8	9,8	-1,1	-0,7	0,2
Kina	0,1	-0,4	-0,2	-0,2	-2,5	-0,2	-0,1	0,3
Australien og New Indien	0,2 0,2	1,2 0,3	2,2 -0,1	0,4 0,0	10,4 -0,9	-0,7 0,0	-0,9 0,0	0,3 0,0
Latinamerika	0,2	-0,1	-0,4	0,1	-2,4	0,0	0,0	0,3
Afrika	0,2	-0,2	-0,4	0,2	-3,7	-0,1	0,0	0,5
Højindkomst-Asien	0,3	-0,2	-0,3	0,2	-4,1	0,1	0,1	0,6
Resten af Asia-Pac	0,3	-0,3	-0,3	0,2	-2,7	-0,1	0,0	0,4

Note: Beskæftigelse måles som arbejdskraftsefterspørgsel.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Fuld liberalisering af handelen med tjenesteydelser

Oversigt over resultaterne (ændring i %)

	Samlede effekter					Effekter i servicesektorene		
	Velfærd	Velfærd*	Realløn	Afkast på kapital	Total beskæftigelse	Beskæftigelse	Værditilvækst	Værditilvækst ^a
Verden	2,4	593	3,2	4,7	0,6	0,7	4,5	784
EU25	1,5	90	2,1	3,1	0,4	0,4	3,1	160
Danmark	1,5	1	2,7	4,8	0,9	0,9	4,3	3
Sverige	2,1	3	2,6	3,9	0,7	0,6	3,6	5
Tyskland	1,7	22	1,9	2,5	0,3	0,3	2,8	34
Resten af EU	1,4	64	2,1	3,2	0,4	0,4	3,2	118
USA	1,3	120	1,7	2,4	0,3	0,4	2,6	177
Resten af OECD	2,9	52	4,9	6,3	1,1	1,9	7,7	80
Japan	2,6	77	3,8	5,1	0,9	1,2	5,6	121
Kina	7,5	61	6,8	9,5	1,2	0,9	9,5	41
Australien og New Indien	2,0 4,0	6 15	2,5 5,2	3,5 6,5	0,5 0,8	0,5 1,2	3,5 7,3	8 14
Latinamerika	3,2	35	6,0	7,8	1,4	2,3	9,3	56
Afrika	5,1	24	6,8	8,3	1,2	1,8	9,2	21
Højindkomst-Asien	4,8	17	7,0	8,8	1,6	2,5	10,4	21
Resten af Asia-Pac	8,0	96	8,6	10,8	1,2	0,5	10,0	85

Note: (a) Ændring i milliarder euro

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser

Fuld liberalisering af vare- og handelen med tjenesteydelser Oversigt over resultaterne (ændring i %)

	Samlede effekter					Effekter i servicesektorene		
	Velfærd	Velfærd ^a	Realløn	Afkast på kapital	Total beskæftigelse	Beskæftigelse	Værditilvækst	Værditilvækst ^a
Verden	2,5	633	4,0	6,2	0,9	0,7	5,2	974
EU25	1,6	99	2,6	3,7	0,6	0,3	3,5	190
Danmark	3,2	3	3,8	6,7	1,0	0,3	4,9	4
Sverige	2,7	4	3,1	4,5	0,8	0,6	4,0	6
Tyskland	2,1	27	2,5	3,0	0,4	0,3	3,2	40
Resten af EU	1,4	65	2,6	3,8	0,6	0,3	3,5	140
USA	1,2	112	1,8	2,7	0,4	0,3	2,7	192
Resten af OECD	2,9	52	6,2	8,4	1,5	1,8	8,9	102
Japan	3,0	89	4,5	6,2	1,1	1,2	6,3	143
Kina	9,4	76	10,7	15,2	2,2	0,5	13,3	65
Australien og New	3,0	9	4,1	6,2	0,9	0,3	4,8	13
Indien	4,1	16	8,1	10,5	1,7	2,3	12,0	22
Latinamerika	3,7	41	8,1	11,1	2,0	2,1	11,2	76
Afrika	4,8	22	10,6	14,1	2,5	2,5	14,4	34
Højindkomst-Asien	5,3	19	8,7	11,5	2,0	2,0	11,6	27
Resten af Asia-Pac	8,2	98	11,1	14,6	1,9	0,4	12,4	111

Note: (a) Ændring i milliarder euro

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Aggressive beregninger *Fritagelse* for udviklingslandene Oversigt over resultaterne (ændring i %)

	Samlede effekter					Effekter i servicesektorene		
	Velfærd	Velfærd ^a	Realløn	Afkast på kapital	Total beskæftigelse	Beskæftigelse	Værditilvækst	Værditilvækst ^a
Verden	1,3	333	2,3	3,4	0,6	0,9	3,8	600
EU25	1,5	88	2,5	4,3	0,6	1,0	4,3	190
Danmark	1,0	1	1,5	2,2	0,4	0,3	1,9	2
Sverige	2,0	3	2,7	4,4	0,8	1,0	4,1	5
Tyskland	1,2	16	2,3	6,5	0,6	0,9	5,3	56
Resten af EU	1,5	68	2,6	3,7	0,6	1,0	4,0	128
USA	1,7	158	3,2	5,1	0,8	1,2	5,2	295
Resten af OECD	1,3	23	1,9	2,3	0,4	0,8	3,1	29
Japan	1,5	45	2,2	3,2	0,6	0,8	3,4	69
Kina	0,2	2	0,1	0,1	0,0	-0,2	-0,1	1
Australien og New	1,7	5	2,8	3,6	0,7	1,0	4,3	8
Indien	0,1	1	0,0	0,1	0,0	-0,2	0,0	0
Latinamerika	0,2	2	0,1	0,1	0,0	-0,1	0,1	2
Afrika	0,3	2	0,2	0,3	0,0	-0,2	0,1	1
Højindkomst-Asien	0,3	1	0,2	0,3	0,0	-0,4	-0,2	1
Resten af Asia-Pac	0,5	6	0,4	0,4	0,0	-0,2	0,2	4

Note: (a) Ændring i milliarder euro

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud Oversigt over resultaterne (ændring i %)

	Samlede effekter					Effekter i servicesektorene		
	Velfærd	Velfærd ^a	Realløn	Afkast på kapital	Total beskæftigelse	Beskæftigelse	Værditilvækst	Værditilvækst ^a
Verden	1,6	401	2,6	3,9	0,6	0,9	4,2	665
EU25	1,5	91	2,6	4,3	0,6	0,9	4,3	192
Danmark	1,2	1	1,5	2,3	0,4	0,2	1,9	2
Sverige	2,3	3	2,9	4,5	0,8	0,9	4,1	5
Tyskland	1,3	17	2,4	6,5	0,6	0,9	5,3	57
Resten af EU	1,5	69	2,6	3,8	0,6	0,9	4,0	129
USA	1,7	156	3,2	5,1	0,8	1,2	5,2	295
Resten af OECD	1,4	25	1,9	2,4	0,4	0,8	3,0	30
Japan	1,6	47	2,3	3,3	0,5	0,8	3,5	70
Kina	1,6	13	1,4	1,8	0,2	0,3	2,0	8
Australien og New	1,7	5	2,9	3,7	0,7	1,0	4,2	8
Indien	1,0	4	1,1	1,6	0,1	0,2	1,9	3
Latinamerika	1,1	12	2,0	2,6	0,4	0,7	3,1	18
Afrika	1,5	7	1,9	2,3	0,3	0,6	2,7	6
Højindkomst-Asien	3,2	11	3,9	4,8	0,7	1,2	5,5	11
Resten af Asia-Pac	2,5	30	2,5	3,2	0,3	0,4	3,4	24

Note: (a) Ændring i milliarder euro

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser

Global liberalisering ifølge EU's tilbud Oversigt over resultaterne (% ændring)

	Samlede effekter					Effekter i servicesektorene		
	Velfærd	Velfærd ^a	Realløn	Atkast på kapital	Total beskæftigelse	Beskæftigelse	Værditilvækst	Værditilvækst ^a
Verden	2,0	497	3,0	4,6	0,7	1,0	4,8	752
EU25	1,6	95	2,6	4,4	0,6	0,8	4,2	196
Danmark	1,4	1	1,6	2,6	0,4	0,0	1,8	2
Sverige	2,6	4	3,1	4,7	0,8	0,8	4,2	5
Tyskland	1,5	19	2,6	6,6	0,7	0,9	5,4	58
Resten af EU	1,6	71	2,7	3,8	0,6	0,8	3,9	131
USA	1,6	154	3,2	5,1	0,8	1,1	5,1	296
Resten af OECD	1,5	27	2,0	2,5	0,4	0,7	3,0	31
Japan	1,7	50	2,3	3,3	0,5	0,8	3,5	72
Kina	3,9	31	3,5	4,7	0,6	1,4	5,7	20
Australien og New	1,8	6	2,9	3,8	0,7	0,9	4,2	8
Indien	2,6	10	3,0	4,5	0,4	1,1	5,7	8
Latinamerika	1,6	18	3,0	4,2	0,7	1,2	4,9	27
Afrika	3,5	16	4,7	5,7	0,9	2,1	7,4	14
Højindkomst-Asien	5,7	21	7,3	8,9	1,5	2,9	11,2	21
Resten af Asia-Pac	5,9	70	6,2	7,9	0,8	1,4	8,7	59

Note: (a) Ændring i milliarder euro

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics

Bilag II: Følsomhedsanalyse

Resultaternes følsomhed over for datakvalitet, modelforudsætninger og scenariedefinitioner er blevet testet med både simpel og systematisk følsomhedsanalyse. Den simple følsomhedsanalyse tillader kun, at en parameter bliver forandret. Den systematiske følsomhedsanalyse tillader, at flere parametre bliver forandret samtidigt inden for bestemte grænser. Modellen bruges derefter til at beregne det samme scenarium mange gange, hver gang med nye værdier for de udvalgte parametre.

Simpel følsomhedsanalyse

Da udenlandske og indenlandske virksomheder møder forskellige barrierer, er det vigtigt at analysere, om dårlig datakvalitet eller ændrede forudsætninger om strukturen af udenlandske virksomheder giver signifikant anderledes resultater og konklusioner. Tabel 1 viser, at dette ikke er tilfældet. Det vil sige, at de overordnede resultater er robuste over for ændringer i både den initiale markedsandel for udenlandske virksomheder og deres brug af inputs fra moderselskaber.

Resultaterne viser desuden små og forudsigelige effekter af at forandre arbejdsudbudselasticiteten. Arbejdsudbudselasticiteten har en beskeden velfærdseffekt og påvirker primært beskæftigelsen. Som forventet, er resultaterne mere følsomme over for størrelsen af skatteækvivalenterne. Hvis effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud er 15 procent lavere eller højere end beregnet, svarer det til en velfærdseffekt på mellem 0,3-0,9 procent for hele EU. Resultaterne er dog af den samme størrelsesorden som tidligere.

Tabel 1: Simple følsomhedsanalyse

	Værdi	Økonomiske effekter		
		Velfærd	Lønninger	Beskæftigelse
Global liberalisering ifølge EU's tilbud	EU	0,4	0,5	0,0
Data				
Markedsandel for udenlandske virksomheder	Halv	0,3	0,3	0,0
	Dobbelt	0,7	0,8	0,1
Udenlandske virksomheders brug af inputs fra modelselskabet	5 %	0,7	0,8	0,1
	50 %	0,4	0,5	0,0
Modelforudsætninger				
Arbejdsudbudselasticitet	0,1	0,4	0,5	0,0
	0,3	0,5	0,5	0,1
Scenariedefinitioner				
Effekt af tilbuddet	Lav	0,3	0,4	0,0
	Høj	0,9	1,1	0,2

Note: Tabellen viser effekter for hele EU. Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Følsomhedsanalysen er baseret på det nedre estimat for effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud.

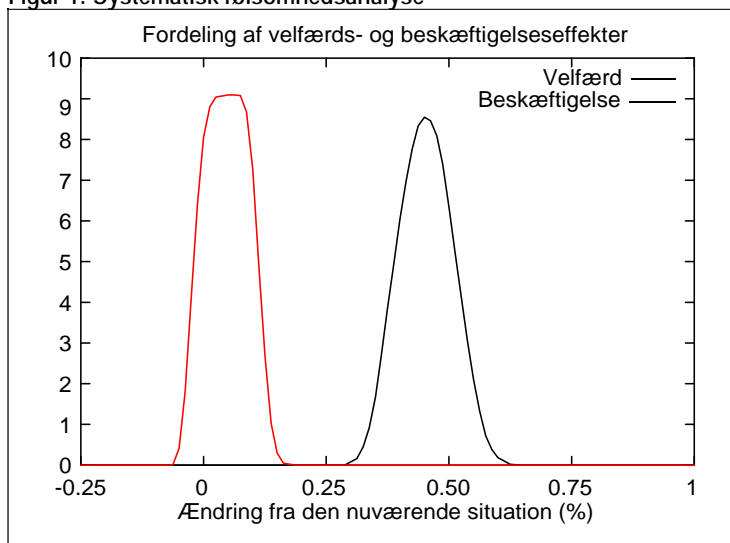
Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Systematisk følsomhedsanalyse

I den systematiske følsomhedsanalyse er effekterne ved global liberalisering ifølge EU's tilbud blevet beregnet 2000 gange med forskellige værdier for de parametre, som indgår i den simple følsomhedsanalyse. Den systematiske følsomhedsanalyse inddrager desuden substitutionselasticiteten mellem individuelle varianter af tjenesteydelser.

Analysen viser igen, at resultaterne er robuste overfor ændringer i strategiske parametre. Figur 1 (på næste side) viser, at både velfærds- og beskæftigelseseffekterne er fordelt over et relativt smalt interval. En meget lille andel af løsningerne viser dog en negativ beskæftigelseseffekt. I disse tilfælde er lønudviklingen i tjenesteydelsessektoren så kraftig, at det virker dæmpende på beskæftigelsen.

Figur 1: Systematisk følsomhedsanalyse

Note: Figuren viser effekter for hele EU. Alle resultater rapporteres som procentuelle ændringer fra den aktuelle situation. Følsomhedsanalysen er baseret på det nedre estimat for effekterne af global liberalisering ifølge EU's tilbud.

Kilde: CETM model - Copenhagen Economics.

Bilag III: Fortolkning af EU's tilbud

GTAP code	ISIC3 code	Description	Barrier estimates	Restrictions on market access and national treatment	Reference	Interpretation
cns	45	Construction services	no	None	3	-
trd		Distributive trade				
		Sales, maintenance and repair of motor vehicles;				
	50	retail sale of automotive fuel	no	None	4.C & 4.D	No discrimination
	51	Wholesale trade and commission trade	yes	None	4.A & 4.B	
	521	Non-specialized retail trade in stores	yes	None	4.C & 4.D	
	522	Retail sale of food, beverage and tobacco in specialized stores	yes	None	4.C & 4.D	
	523	Other retail trade of new goods in specialized stores	yes	None	4.C & 4.D	
	524	Retail sale of second-hand goods in stores	yes	None	4.C & 4.D	
	525	Retail trade not in stores	no	None	4.C & 4.D	
	526	Repair of personal and household goods	no	n.a.	n.a.	
	55	Hotels and restaurants	no	None	9.A	
otp		Transport nec				
	60	Land transport; transport via pipelines	no	Unbound	11.E & 11.F	-
		Supporting and auxiliary transport activities;				
	63	activities of travel agencies	no	Some	9.B & 11.H	
wtp	61	Water transport	yes	Some	11.A	Some reductions
atp	62	Air transport	yes	Mostly unbound	11.C	Unchanged barriers
cmn	64	Communication	yes	None	2 & 2.C	No discrimination
fin		Financial services				
ofi	65	Financial intermediation, except insurance and pension funding	yes	Few	7.B	No discrimination
isr	66	Insurance and pension funding, except compulsory social security	yes	Few	7.A	No discrimination
obs		Business services				
	70	Real estate activities	yes	None	1.D	No discrimination
	711	Renting of transport equipment	yes	Few	1.E	
	712	Renting of other machinery and equipment	yes	None	1.E.d)	
	713	Renting of personal and household goods n.e.c.	yes	n.a.	n.a.	
	72	Computer and related activities	yes	None	1.B	
	73	Research and development	yes	Mostly unbound	1.C	
	74	Other business activities	yes	Few	1.A & 1.F	
ros		Recreational and other services				
	92	Recreational, cultural and sporting activities	no	Few	10.A-D	-
	93	Other service activities	no	n.a.	n.a.	
	95	Private households with employed persons	no	n.a.	n.a.	
osg		Public services				
		Public administration and defence; compulsory				
	75	social security	no	Unbound	n.a.	-
	80	Education	no	Mostly unbound	(5.A-D)	
	85	Health and social work	no	Mostly unbound	8.A & 8.C	
	90	Sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities	no	None	6.A-E	
	91	Activities of membership organisations n.e.c.	no	n.a.	n.a.	
	99	Extra-territorial organisations and bodies	no	n.a.	n.a.	

Bilag IV: Tekniske scenariedefinitioner

Dette bilag indeholder information om den tekniske implementering af scenarierne. Desuden præsenteres EU's tilbud i WTO, og en vurdering af tilbuddets effekt på barrierer for handelen med tjenesteydelser. Endelig beskriver bilaget også de geografiske regioner i analysen, og hvordan eksisterende estimater for barrierer bruges i modellen.

Fortolkning af EU's tilbud i WTO

Analysen af forhandlingerne i Doha-runden baseres på EU's tilbud indenfor tjenesteydelser. Det skal bemærkes, at tilbuddet er betinget af generelle fremskridt i Doha-runden, og at en endelig aftale kan indeholde liberalisering af mere eller mindre betydning. Der kan dog ikke blive tale om liberalisering af offentlige ydelser. Kun tjenester, som ikke er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed (eller lufttransport), kan blive liberaliseret i GATS. Hvert land i GATS kan i praksis selv definere, hvilke ydelser man betragter som offentlige, og som dermed er undtaget fra liberalisering i GATS. Medlemslande kan derfor vælge, nøjagtig hvilke sektorer de vil liberalisere, og EU's tilbud indbefatter ikke nogen offentlige tjenesteydelser (fx sociale ydelser og sundhed).

EU's tilbud indeholder forbedringer af markedsadgang og national behandling af en række forskellige typer af kommercielle leverandører af tjenesteydelser. En økonomisk analyse af disse kvalitative forbedringer kræver en fortolkning i form af kvantitative effekter på priser og omkostninger i tjenesteydelseserhvervene.

Den økonomiske litteratur om pris- og omkostningseffekterne er dog i sin vorden. Forskningens udviklede tilstand hæmmer direkte fortolkningen af EU's tilbud i forhold til både effekterne af afregulering og de brancher, som kan analyseres. Der eksisterer ikke nogen enighed om, hvordan effekterne skal måles, og mange teoretiske og empiriske hindringer skal overvindes. Der eksisterer kun et begrænset antal estimater for pris- og omkostningseffekterne af barrierer for handel med tjenesteydelser. De to kriterier, der har styret fortolkningen af tilbuddet, har – ligesom for scenariedesignet – været politikrelevans og tilgængelige data.

Fortolkningen af EU's tilbud er direkte baseret på pris- og omkostningsestimaterne fra den australske produktivitetskommission (APC), deres brancheinddeling og brancheinddelingen i databasen GTAP6. Estimaterne repræsenterer barriererne som hypotetiske skatteækvivalenter for indenlandske og udenlandske virksomheder. Skatteækvivalenterne kan fortolkes som hypotetiske skatter, der er beregnet, så de skaber økonomiske effekter, som er ækvivalente med de økonomiske effekter af de virkelige barrierer. Fuld markedsadgang og national behandling af udenlandske leverandører af tjenesteydelser fortolkes som, at al diskriminering af udenlandske virksomheder fjernes.

Dette projekt er et af de første nogensinde, som prøver at skabe en klar forbindelse mellem de kvalitative forbedringer i EU's tilbud og de kvantitative mål for effekterne af barriererne. For at klare denne udfordring er tilbuddet blevet analyseret for at identificere de brancher, hvor diskriminering vil fjernes fuldstændigt eller næsten fuldstændigt. Sektorinddelingen ifølge GATS er efterfølgende blevet overført til de tilsvarende sektorer i GTAP-databasen. En oversigt over effekterne af EU's tilbud i forhold til denne analyse præsenteres i tabel 1. Den detaljerede fortolkning af tilbuddet findes i bilag III. Tabel 1 illustrerer, at analysen af effekterne af EU's tilbud i denne analyse fokuserer på reducerede barrierer for forretningsydelser, finansielle ydelser, kommunikationsydelser samt handel og distribution.

Tabel 1: Oversigt over effekterne af EU's tilbud i scenarieanalysen

Sektor	Barriere-estimer eksisterer	Restriktioner for markedsadgang og national behandling	Fortolkning for denne modelanalyse
Forretningsydelser	Ja	Få	Ingen diskriminering
Finansielle ydelser	Ja	Få	Ingen diskriminering
Kommunikationsydelser	Ja	Få	Ingen diskriminering
Handel og distribution	Ja	Ingen	Ingen diskriminering
Søtransportydelser	Ja*	Nogle restriktioner	Ingen effekt*
Lufttransportydelser	Ja	Ubunden	Ingen effekt
Landtransportydelser	Nej	Mest ubunden	Ingen effekt
Bygge- og anlæg	Nej	Få	Ikke inkluderet
Rekreation, kultur og sport	Nej	Delvis ubunden	Ikke inkluderet
Offentlig service	Nej	Ubunden	Ikke inkluderet

Note: Tabellen viser overordnede effekter overførte til GTAP-sektorer.

* Barriereestimerne dækker kun USA og er ikke tilstrækkelige for utvetydigt at kvantificere effekterne af EU's tilbud. Den formelle modelanalyse inddrager derfor ikke nogle direkte effekter af EU's tilbud. Analysen indbefatter dog afledte effekter og et scenarium som analyserer gevinsterne ved at binde det nuværende liberaliseringsniveau for søtransport.

Kilde: Copenhagen Economics.

At al diskriminering fjernes for forretningsydelser, finansielle ydelser, kommunikationsydelser samt for handel og distribution er sandsynligvis overvurderet. Alligevel opfylder denne fortolkning tre vigtige formål: for det første kan fortolkningen præsenteres i modelanalysen ved brug af eksisterende data for pris- og omkostningseffekter. (Det øger analysens tydelighed og eliminerer behovet for arbitrære forudsætninger.) For det andet er fortolkningen tydelig, og den medfører, at de endelige resultater kan fortolkes i forhold til de virkelige effekter i forskellige lande og delsektorer. For det tredje kompenserer den optimistiske fortolkning for, at analysen ikke kan fange alle effekter af EU's tilbud i de sektorer, hvor der ikke eksisterer nogen estimer for pris- og omkostningseffekter.

Det skal bemærkes, at de eksisterende estimer for pris- og omkostningseffekter af barrierer for søtransportydelser ikke er tilstrækkelige for at muliggøre en utvetydig kvantificering af barrierereduktionerne i EU's tilbud. På dette punkt er data om søtransportsektoren for sparsomme og de eksisterende analysemetoder (Fink et al, 2002; Kang, 2000) ikke tilfredsstillende udviklet. Fortolkningen i forhold til den formelle modelanalyse af Doha-runden bliver derfor, at EU's tilbud ikke får nogle effekter for søtransportydelser. Den fortolkning gælder kun denne modelanalyse og betyder ikke, at der i virkeligheden ikke er barrierer inden for søtransport, som det vil være en økonomisk fordel ved at reducere. Analysen af Doha-runden undervurderer derfor sandsynligvis effekterne af EU's tilbud.

Regioner i scenarierne

Effekterne af EU's tilbud beregnes for 15 regioner. OECD, som modtager næsten 90 % af den danske eksport af tjenesteydelser, repræsenteres af 8 regioner (inklusive Danmark).

Scenarieanalysen kræver, at regionerne deles ind i udviklede lande og udviklingslande. At inddele landene i forskellige kategorier er en svær opgave, og der er ikke nogen WTO-definitioner af udviklede lande og udviklingslande. For at afspejle den generelle forventning, at de fleste fremskridt indenfor tjenesteydelser vil ske inden for OECD, antager den anvendte inddeling, at alle europæiske lande og alle OECD-lande er udviklede lande. Alle andre lande er klassificeret som udviklingslande. Det skal bemærkes, at inddelingens formål kun er at fange de definerede scenarier i denne analyse bedst muligt.

I praksis arbejder EU med en mere detaljeret inddeling, når krav til tredjelands bliver stillet op. De mest omfattende krav bliver stillet til en gruppe af udviklede lande og udviklingslande i vækst. Øvrige lande er inddelt i dels en gruppe af mellemindkomstlande, dels en gruppe af de fattigste og mindst udviklede lande (såkaldte LDC-lande). Den detaljeringsgrad er dog i praksis ikke mulig i denne analyse på grund af den ringe kvalitet af den nødvendige statistik.

Tabel 2 præsenterer de definerede regioner i analysen og deres klassificering for scenarieanalysen. Den eksakte definition af hver region findes i bilag V.

Tabel 2: Regioner i analysen

Region	Type
Danmark	Udviklet land
Sverige	Udviklet land
Tyskland	Udviklet land
Resten af EU	Udviklet land
USA	Udviklet land
Japan	Udviklet land
Australien og New Zealand	Udviklet land
Resten af OECD/Europa	Udviklet land
Kina	Udviklingsland
Indien	Udviklingsland
Højindkomst-Asien	Udviklingsland
Resten af Asia-Pacific	Udviklingsland
Latinamerika	Udviklingsland
Afrika	Udviklingsland

Note: Den eksakte definition af hver region findes i bilag V.
Kilde: Copenhagen Economics.

Oversigt over skatteækvivalenter

Den økonomiske analyse er baseret på de pris- og omkostningseffekter, som barrierer skaber. Pris- og omkostningseffekterne er beregnet som hypotetiske skatteækvivalenter for at kunne sammenlignes med almindelige todsatser på varehandel. Skatteækvivalenterne kan fortolkes som hypotetiske skatter, der er beregnet så de skaber økonomiske effekter, som er ækvivalente med de økonomiske effekter af de virkelige barrierer. Skatteækvivalenterne beregnes ved brug af økonometriske modeller, som inddrager detaljerede barriere-data og en lang række variabler på virksomhedsniveau.

Estimaterne for barrierer for handel med tjenesteydelser baseres på det banebrydende arbejde, som den australske produktivitetskommission (APC) har udført. Tabel 3 giver en oversigt over de estimater, der bruges i denne analyse. Da estimaterne kun dækker over udvalgte brancher, er der ikke fuldstændig overensstemmelse mellem sektorerne i modellen og de sektorer, som estimaterne er beregnet for. Skatteækvivalenterne for fx ingeniørydelser antages derfor at være repræsentative for alle forretningsydelser.

På samme måde forudsættes det, at skatteækvivalenterne for søtransport (som alene er baseret på data for USA) er repræsentative for alle transportydelser. Det er et bevidst valg, som

afspejler søtransportens dominerende stilling inden for dansk eksport af tjenesteydelser. Da datagrundlaget ikke muliggør en økonomisk kvantificering af barrierereduktionerne for søtransportydelser i EU's tilbud, har ekstrapoleringen af estimaterne for søtransport ikke nogen betydning for analysen af Doha-runden. Desuden viser eksisterende skatteækvivalenter for transportydelser, at barrierernes pris effekter er af den samme størrelsesorden for både søtransport og lufttransport.

Tabel 3: Sektorer og kilder for skatteækvivalenter

Sektor I modelanalysen	Repræsentativ sektor i litteraturen	Antal lande med estimater	Kilde
Forretningsydelser	Ingeniørydelser	20	Nguyen-Hong (2000)
Finansielle ydelser	Bankydelser	29	Kalirajan, McGuire, Nguyen-Hong and Scheule (2000)
Kommunikationsydelser	Telekommunikation	47	Doove et al (2001)
Handel og distribution		18	Kalirajan (2000)
Transportydelser	Søtransport	(1)	Fink, Mattoo og Neagu (2002)

Note: For søtransportydelser eksisterer kun et enkelt estimat for USA's import.
Kilde: Copenhagen Economics.

Tabel 4 forneden illustrerer, hvordan manglende estimater er håndteret for hver region og sektor i analysen. Dækningen er rimelig for de ledende europæiske og asiatiske økonomier, men meget beskedent for udviklingslande. Manglende estimater er erstattet med uvægtede gennemsnit for den mest relevante region. De regionale gennemsnit er som regel beregnet med de eksisterende estimater for hver region. For de regioner, hvor der ikke eksisterer nogen estimater, benyttes det regionale gennemsnit for en sammenlignelig region. For transportydelser benyttes det enkelte tilgængelige estimat for alle regioner.

Tabel 4: Håndtering af manglende estimater for skatteækvivalenter

Region	Forretningsydelser	Finansielle ydelser	Kommunikation	Handel og distribution
Danmark	OK	OK	OK	EU-gennemsnit
Sverige	OK	OK	EU-gennemsnit	EU-gennemsnit
Tyskland	OK	OK	OK	EU-gennemsnit
Resten af EU	EU-gennemsnit	EU-gennemsnit	EU-gennemsnit	EU-gennemsnit
USA	OK	EU-gennemsnit	OK	OK
Japan	OK	OK	OK	OK
Australien og New Zealand	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit
Resten af OECD/Europa	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit
Kina	Gennemsnit for Asia-Pacific	Gennemsnit for Asia-Pacific	Gennemsnit for Asia-Pacific	Gennemsnit for Asia-Pacific
Indien	Gennemsnit for Asia-Pacific	Gennemsnit for Asia-Pacific	Gennemsnit for Asia-Pacific	Gennemsnit for Asia-Pacific
Højindkomst-Asien	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit
Resten af Asia-Pacific	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit
Latinamerika	Gennemsnit for Asia-Pacific	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit	Regionalt gennemsnit
Afrika	Gennemsnit for Asia-Pacific	Gennemsnit for Asia-Pacific	Gennemsnit for Asia-Pacific	Gennemsnit for Asia-Pacific

Note: "OK" betyder at der findes relevante estimater. Skraverede felt indikerer regioner hvor estimater fra en anden region benyttes. Regionale gennemsnit er uvægtede og beregnet med eksisterende estimater.
Kilde: Copenhagen Economics.

De præcise skatteækvivalenter, som er benyttet ved beregningerne af de regionale gennemsnit, findes i bilag VII.

Prisforhøjende og omkostningsforhøjende barrierer

Barrierer påvirker leverandører af tjenesteydelser på to måder: For det første beskytter nogle barrierer allerede etablerede virksomheder. Det betyder mindre konkurrence og muliggør, at etablerede virksomheder kan kræve højere priser. Den type af barrierer kaldes for "prisforhøjende" barrierer. For det andet skaber nogle barrierer reelle omkostninger for leverandører af tjenesteydelser (fx gennem at kræve omfattende papirarbejde). Den type af barrierer kaldes for "omkostningsforhøjende" barrierer. Estimerne for skatteækvivalente indeholder derfor både prisforhøjende og omkostningsforhøjende barrierer.

To generelle tendenser tyder på, at det komplette set af skatteækvivalenter giver en repræsentation af handelsbarriererne, som stemmer overens med almindelig økonomisk intuition.

For det første er skatteækvivalenterne lavere i sektorer, som generelt er mindre regulerede (fx forretningsydelser og handel). Skatteækvivalenterne er derimod højere i mere regulerede sektorer (fx finansielle ydelser og kommunikationsydelser). Det skal bemærkes, at skatteækvivalenterne for kommunikationsydelser ikke tager højde for den omfattende, unilaterale liberalisering af telekommunikationsområdet, som er sket inden for EU i de seneste år. Skatteækvivalenterne er dog konsistente med, at pris- og omkostningseffekterne af liberaliseringen ikke havde fået betydeligt gennemslag i 2001 (basisåret for databasen GTAP6).

For det anden er skatteækvivalenterne generelt lavere i udviklede lande og højere i udviklingslande. Det stemmer overens med den generelle opfattelse af, at udviklede lande typisk har mere liberaliserede økonomier end udviklingslande.

Det er dog muligt at fortolke de eksisterende estimer for prisseffekter for forretningservice og finansielle ydelser på forskellige måder i forhold til, hvordan skatteækvivalenterne påvirker indenlandske og udenlandske virksomheder³. Analysen baseres derfor på både en moderat og en aggressiv fortolkning af estimerne. Den moderate fortolkning indebærer, at indenlandske virksomheder ikke kan kræve højere priser i den samme udstrækning som udenlandske virksomheder. Fortolkningen ligger tæt på estimaternes umiddelbare betydning, men begrænsninger i den underliggende økonomiske metode undervurderer barrierernes betydning. Den aggressive fortolkning indebærer derimod, at indenlandske virksomheder kan forhøje deres priser lige så meget som udenlandske virksomheder. Denne fortolkning er mere intuitiv men ikke helt konsistent med den økonomiske metode for at beregne estimerne. Den aggressive fortolkning anvendes derfor kun til at beregne en øvre grænse for de aggregerede effekter, men ikke til at analysere mere specifikke variabler som fx priser eller eksport.

Tabel 5 til tabel 7 på de følgende sider giver et foreløbigt billede af pris- og omkostningseffekterne i den nuværende situation. Tabel 5 præsenterer den moderate fortolkning af estimerne for prisseffekter, og tabel 6 viser den aggressive fortolkning.

³ For kommunikationsydelser og transportydelser skelner de eksisterende estimer ikke mellem indenlandske og udenlandske virksomheder. Det betyder, at kun en fortolkning er mulig.

Tabel 5: Prisforhøjende barrierer i den nuværende situation (moderat fortolkning)

	Forretnings-service		Finansiel ydelser		Kommunikation		Transport	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	0,0	1,1	0,0	5,3	39,0	39,0	8,7	8,7
Sverige	0,0	6,8	0,0	5,3	30,2	30,2	8,7	8,7
Tyskland	0,0	10,2	0,0	5,3	38,0	38,0	8,7	8,7
Resten af EU	0,0	5,0	0,0	5,3	29,5	29,5	8,7	8,7
USA	0,0	7,4	0,0	5,3	38,0	38,0	8,7	8,7
Japan	0,0	6,6	10,0	15,3	23,0	23,0	8,7	8,7
Australien og New Zealand	0,0	2,8	0,0	9,3	19,0	19,0	8,7	8,7
Resten af OECD/Europa	0,0	9,8	14,9	16,0	30,3	30,3	8,7	8,7
Kina	0,0	11,1	12,6	47,6	33,8	33,8	8,7	8,7
Indien	0,0	11,1	12,6	47,6	33,8	33,8	8,7	8,7
Højindkomst-Asien	0,0	5,0	8,4	31,5	38,0	38,0	8,7	8,7
Resten af Asia-Pacific	0,0	11,1	12,6	47,6	33,8	33,8	8,7	8,7
Latinamerika	0,0	11,1	13,7	19,2	30,3	30,3	8,7	8,7
Afrika	0,0	11,1	12,6	47,6	33,8	33,8	8,7	8,7

Note: Tabellen viser skatteækvivalenter i procent.
Kilde: Copenhagen Economics.

Tabel 6: Prisforhøjende barrierer i den nuværende situation (aggressiv fortolkning)

	Forretnings-service		Finansiel ydelser		Kommunikation		Transport	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	1,1	1,1	5,3	5,3	39,0	39,0	8,7	8,7
Sverige	6,8	6,8	5,3	5,3	30,2	30,2	8,7	8,7
Tyskland	10,2	10,2	5,3	5,3	38,0	38,0	8,7	8,7
Resten af EU	5,0	5,0	5,3	5,3	29,5	29,5	8,7	8,7
USA	7,4	7,4	5,3	5,3	38,0	38,0	8,7	8,7
Japan	6,6	6,6	15,3	15,3	23,0	23,0	8,7	8,7
Australien og New Zealand	2,8	2,8	9,3	9,3	19,0	19,0	8,7	8,7
Resten af OECD/Europa	9,8	9,8	16,0	16,0	30,3	30,3	8,7	8,7
Kina	11,1	11,1	47,6	47,6	33,8	33,8	8,7	8,7
Indien	11,1	11,1	47,6	47,6	33,8	33,8	8,7	8,7
Højindkomst-Asien	5,0	5,0	31,5	31,5	38,0	38,0	8,7	8,7
Resten af Asia-Pacific	11,1	11,1	47,6	47,6	33,8	33,8	8,7	8,7
Latinamerika	11,1	11,1	19,2	19,2	30,3	30,3	8,7	8,7
Afrika	11,1	11,1	47,6	47,6	33,8	33,8	8,7	8,7

Note: Tabellen viser skatteækvivalenter i procent.
Kilde: Copenhagen Economics.

Tabel 7: Omkostningsforhøjende barrierer i den nuværende situation

	Forretnings- ydelser		Handel og distribution	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	0,7	0,7	1,7	3,1
Sverige	0,7	0,7	1,7	3,1
Tyskland	2,9	2,9	1,7	3,1
Resten af EU	2,5	2,5	1,7	3,1
USA	3,8	3,8	0,0	2,3
Japan	2,2	2,2	2,3	2,3
Australien og New Zealand	2,1	2,1	0,0	0,7
Resten af OECD/Europa	2,3	2,3	3,1	4,2
Kina	4,3	4,3	2,0	5,9
Indien	4,3	4,3	2,0	5,9
Højindkomst- Asien	0,8	0,8	0,0	0,0
Resten af Asia- Pacific	4,3	4,3	2,0	5,9
Latinamerika	4,3	4,3	1,3	1,3
Afrika	4,3	4,3	2,0	5,9

Note: Tabellen viser skatteækvivalenter i procent.

Kilde: Copenhagen Economics.

Implementering af scenarierne ved brug af den moderate fortolkning

Dette afsnit præsenterer, hvordan skatteækvivalenterne for hvert scenarium er beregnet ved brug af den moderate fortolkning af statistikken. Den komplette opsætning af skatteækvivalenter findes i bilag VI. Skatteækvivalenterne i det foregående afsnit ligger direkte til grund for implementeringen af scenarierne. Den eksakte implementering er lidt forskellig fra sektor til sektor afhængigt af de underliggende estimaternes egenskaber.

Global liberalisering ifølge EU's tilbud

Kernen i dette scenarium er at eliminere diskriminerende barrierer. Den tekniske implementering varierer mellem sektorerne, alt afhængigt af, hvordan de underliggende estimater er opgjort.

- Forretningsydelser: Skatteækvivalenterne for den nuværende situation viser, at diskriminering foreligger som en forskel i de prisforhøjende barrierer. Diskriminering fjernes gennem at indføre skatteækvivalenterne for indenlandske virksomheder og for udenlandske virksomheder. Bemærk, at omkostningsforhøjende barrierer ikke påvirkes.
- Finansielle ydelser: Skatteækvivalenterne for den nuværende situation viser diskriminering som en forskel i de prisforhøjende barrierer. Diskriminering fjernes gennem at indføre skatteækvivalenterne for indenlandske virksomheder også for udenlandske virksomheder. Effekten er relativt beskeden i OECD (en reduktion på omkring fem procentpoint), men meget stor i udviklingslande (reduktioner op til 35 procentpoint).
- Handel og distribution: Diskriminering elimineres gennem at indføre de omkostningsforhøjende skatteækvivalenter for indenlandske virksomheder også for udenlandske virksomheder. Effekten er beskeden (reduktioner på et til fem procentpoint).

- Kommunikationsydelser: De underliggende skatteækvivalenter skelner ikke mellem indenlandske og udenlandske virksomheder. Det antages derfor, at eliminering af diskriminering reducerer de prisforhøjende skatteækvivalenter med 5 procent for alle virksomheder.
- Transportydelser: Ingen ændring. Det skyldes, at datagrundlaget for de eksisterende estimater er for usikkert til at muliggøre en fortolkning af barrierereduktionerne i EU's tilbud.

Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud

Scenariet er implementeret på samme måde som det foregående scenarium med global liberalisering, men med den forskel, at diskriminering kun reduceres med 50 procent i udviklingslande. Implementeringen forudsætter dermed indirekte, at de politiske beslutningstagere bruger de prisforhøjende skatteækvivalenter som en politikvariabel.

Fritagelser for udviklingslande

Scenariet er implementeret på samme måde som scenariet med global liberalisering, men med den forskel, at diskriminering kun elimineres for udviklede lande.

Fuld liberalisering af handelen med tjenesteydelser

I dette scenarium bliver alle skatteækvivalenter sat til nul for alle lande og sektorer.

Best case-scenarium

Alle skatteækvivalente reduceres med 90 procent for alle sektorer (inklusive transportydelser) i udviklede lande, men der sker ikke nogen ændring i udviklingslande.

Worst case-scenarium

Alle udviklingslande indfører en importtold på 50 procent på grænseoverskridende import af transportydelser.

Implementering af scenarierne ved brug af den aggressive fortolkning

Dette afsnit præsenterer, hvordan skatteækvivalenterne for hvert scenarium er beregnet ved brug af den aggressive fortolkning af statistikken. Den komplette opsætning af skatteækvivalenter findes i bilag VI. Skatteækvivalenterne i afsnit 5.3 ligger direkte til grund for implementeringen af scenarierne. Den nøjagtige implementering er lidt forskellig fra sektor til sektor, afhængigt af de underliggende estimaternes egenskaber.

Global liberalisering ifølge EU's tilbud

Kernen i dette scenarium er at eliminere diskriminerende barrierer. Den tekniske implementering varierer mellem sektorerne, alt afhængigt af, hvordan de underliggende estimater er opgjort.

- Forretningsydelser: Skatteækvivalenterne for den nuværende situation fortolkes således, at diskriminering foreligger som prisforhøjende barrierer, som gælder for både indenlandske og udenlandske virksomheder. Diskriminering fjernes gennem at indføre de oprindelige skatteækvivalenter for indenlandske virksomheder også for udenlandske virksomheder. Det medfører, at alle barrierer fjernes. Bemærk, at omkostningsforhøjende barrierer ikke påvirkes.
- Finansielle ydelser: Skatteækvivalenterne for den nuværende situation fortolkes således, at de prisforhøjende barrierer for udenlandske virksomheder gælder for alle

virksomheder. Diskriminering fjernes gennem at indføre de originale skatteækvivalenter for indenlandske virksomheder for alle virksomheder (indenlandske og udenlandske). Effekten er relativt beskedent i OECD (en reduktion med omkring fem procentpoint), men meget stor i udviklingslande (reduktioner op til 35 procentpoint).

- Handel og distribution: Diskriminering elimineres gennem at indføre de omkostningsforhøjende skatteækvivalenter for indenlandske virksomheder også for udenlandske virksomheder. Effekten er beskedent (reduktioner på omkring et til fem procentpoint).
- Kommunikationsydelser: De underliggende skatteækvivalenter skelner ikke mellem indenlandske og udenlandske virksomheder. Det antages derfor, at eliminering af diskriminering reducerer de prisforhøjende skatteækvivalenter med 5 procent for alle virksomheder.
- Transportydelser: Ingen ændring. Det skyldes, at datagrundlaget for de eksisterende estimater er for usikkert til at muliggøre en fortolkning af barrierereduktionerne i EU's tilbud. Det eksisterende estimat skelner ikke mellem indenlandske og udenlandske virksomheder. Det betyder, at kun en fortolkning er mulig.

Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud

Scenariet er implementeret på samme måde som det foregående scenarium med global liberalisering, men med den forskel, at diskriminering kun reduceres med 50 procent i udviklingslande. Implementeringen forudsætter dermed indirekte, at de politiske beslutningstagere bruger de prisforhøjende skatteækvivalenter som en politikvariabel.

Fritagelser for udviklingslande

Scenariet er implementeret på samme måde som scenariet med global liberalisering, men med den forskel, at diskriminering kun elimineres for udviklede lande.

Fuld liberalisering af handelen med tjenesteydelser

I dette scenarium bliver alle skatteækvivalenter sat til nul for alle lande og sektorer.

Best case-scenarium

Alle skatteækvivalenter reduceres med 90 procent for alle sektorer (inklusive transportydelser) i udviklede lande, men der sker ingen ændring i udviklingslande.

Worst case-scenarium

Alle udviklingslande indfører en importtold på 50 procent på grænseoverskridende import af transportydelser.

Bilag V: Regional aggregering i analysen

Tabel 1: Regioner i modelanalysen

Region i modellen	Lande
Danmark	Danmark
Sverige	Sverige
Tyskland	Tyskland
Resten af EU	Østrig, Belgien, Finland, Frankrig, England, Grækenland, Irland, Italien, Luxembourg, Holland, Portugal, Spanien, Cypern, Tjekkiet, Ungarn, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Estland, Letland, Litauen.
USA	USA
Japan	Japan
Australien og New Zealand	Australien, New Zealand.
Resten af OECD/Europa	Kanada, Schweiz, Tyrkiet, resten af EFTA, Albanien, Bulgarien, Kroatien, Rumænien, resten af Europa.
Kina	Kina, Hong Kong
Indien	Indien
Højindkomst-Asien	Singapore, Sydkorea, Taiwan, resten af Sydasi
Resten af Asia-Pacific	Indonesien, Malaysia, Filippinerne, Thailand, Vietnam, Bangladesh, Sri Lanka, resten af Østasi, resten af Sydøstasi.
Latinamerika	Argentina, Brasilien, Chile, Colombia, Peru, Uruguay, Venezuela, resten af Andean Pact, resten af Sydamerika, Centralamerika, Mexico, resten af FTAA, resten af Caribien.
Afrika	Marokko, Tunesien, resten af Nordafrika, Botswana, Malawi, Mozambique, Tanzania, Zambia, Zimbabwe, Madagaskar, Uganda, Sydafrika, resten af SADC, resten af Afrika.

Kilde: Copenhagen Economics.

Bilag VI: Skatteækvivalenter i analysen

Dette bilag indeholder skatteækvivalenterne i analysen.

Konservativ fortolkning

Omkostningsforhøjende barrierer for handel og distribution (%)

	Baseline		Global liberalisering ifølge EU's tilbud		Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud		Gratis handelsrunde for udviklingslande		Best case-scenarium		Fuld liberalisering af servicehandelen	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	1,7	3,1	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	0,2	0,3	0,0	0,0
Sverige	1,7	3,1	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	0,2	0,3	0,0	0,0
Tyskland	1,7	3,1	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	0,2	0,3	0,0	0,0
Resten af EU	1,7	3,1	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	0,2	0,3	0,0	0,0
USA	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
Japan	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	0,2	0,2	0,0	0,0
Australien og NZ	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Resten af OECD	3,1	4,2	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	0,3	0,4	0,0	0,0
Kina	2,0	5,9	2,0	2,0	2,0	4,0	2,0	5,9	2,0	5,9	0,0	0,0
Indien	2,0	5,9	2,0	2,0	2,0	4,0	2,0	5,9	2,0	5,9	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resten af Asia-Pacific	2,0	5,9	2,0	2,0	2,0	4,0	2,0	5,9	2,0	5,9	0,0	0,0
Latinamerika	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	0,0	0,0
Afrika	2,0	5,9	2,0	2,0	2,0	4,0	2,0	5,9	2,0	5,9	0,0	0,0

Prisforhøjende barrierer for finansielle ydelser (%)

	Baseline		Global liberalisering ifølge EU's tilbud		Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud		Gratis handelsrunde for udviklingslande		Best case-scenarium		Fuld liberalisering af servicehandelen	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	0,0	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
Sverige	0,0	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
Tyskland	0,0	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
Resten af EU	0,0	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
USA	0,0	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
Japan	10,0	15,3	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	1,0	1,5	0,0	0,0
Australien og NZ	0,0	9,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0
Resten af OECD	14,9	16,0	14,9	14,9	14,9	14,9	14,9	14,9	1,5	1,6	0,0	0,0
Kina	12,6	47,6	12,6	12,6	12,6	28,5	12,6	47,6	12,6	47,6	0,0	0,0
Indien	12,6	47,6	12,6	12,6	12,6	28,5	12,6	47,6	12,6	47,6	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	8,4	31,5	8,4	8,4	8,4	19,9	8,4	31,5	8,4	31,5	0,0	0,0
Resten af Asia-Pacific	12,6	47,6	12,6	12,6	12,6	28,5	12,6	47,6	12,6	47,6	0,0	0,0
Latinamerika	13,7	19,2	13,7	13,7	13,7	14,2	13,7	19,2	13,7	19,2	0,0	0,0
Afrika	12,6	47,6	12,6	12,6	12,6	28,5	12,6	47,6	12,6	47,6	0,0	0,0

Prisforhøjende barrierer for forretningsydelser (%)

	Baseline		Global liberalisering ifølge EU's tilbud		Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud		Gratis handelsrunde for udviklingslande		Best case-scenarium		Fuld liberalisering af servicehandelen	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Sverige	0,0	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0
Tyskland	0,0	10,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0
Resten af EU	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
USA	0,0	7,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0
Japan	0,0	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0
Australien og NZ	0,0	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0
Resten af OECD	0,0	9,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0
Kina	0,0	11,1	0,0	0,0	0,0	5,6	0,0	11,1	0,0	11,1	0,0	0,0
Indien	0,0	11,1	0,0	0,0	0,0	5,6	0,0	11,1	0,0	11,1	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0
Resten af Asia-Pacific	0,0	11,1	0,0	0,0	0,0	5,6	0,0	11,1	0,0	11,1	0,0	0,0
Latinamerika	0,0	11,1	0,0	0,0	0,0	5,6	0,0	11,1	0,0	11,1	0,0	0,0
Afrika	0,0	11,1	0,0	0,0	0,0	5,6	0,0	11,1	0,0	11,1	0,0	0,0

Økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser

Omkostningsforhøjende barrierer for forretningsydelser (%)

	Baseline		Global liberalisering ifølge EU's tilbud		liberalisering ifølge EU's tilbud		Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud		Gratis handelsrunde for udviklingslande		Best case-scenarium		Fuld liberalisering af servicehandelen	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,1	0,1	0,0	0,0
Sverige	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,1	0,1	0,0	0,0
Tyskland	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	0,3	0,3	0,0	0,0
Resten af EU	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	0,2	0,2	0,0	0,0
USA	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	0,4	0,4	0,0	0,0
Japan	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	0,2	0,2	0,0	0,0
Australien og NZ	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	0,2	0,2	0,0	0,0
Resten af OECD	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	0,2	0,2	0,0	0,0
Kina	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	0,0	0,0
Indien	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,0	0,0
Resten af Asia-Pacific	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	0,0	0,0
Latinamerika	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	0,0	0,0
Afrika	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	0,0	0,0

Prisforhøjende barrierer for kommunikationsydelser (%)

	Baseline		Global liberalisering ifølge EU's tilbud		liberalisering ifølge EU's tilbud		Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud		Gratis handelsrunde for udviklingslande		Best case-scenarium		Fuld liberalisering af servicehandelen	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	39,0	39,0	37,1	37,1	37,1	37,1	37,1	37,1	37,1	37,1	3,9	3,9	0,0	0,0
Sverige	30,2	30,2	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	3,0	3,0	0,0	0,0
Tyskland	38,0	38,0	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	3,8	3,8	0,0	0,0
Resten af EU	29,5	29,5	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	2,9	2,9	0,0	0,0
USA	38,0	38,0	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	3,8	3,8	0,0	0,0
Japan	23,0	23,0	21,9	21,9	21,9	21,9	21,9	21,9	21,9	21,9	2,3	2,3	0,0	0,0
Australien og NZ	19,0	19,0	18,1	18,1	18,1	18,1	18,1	18,1	18,1	18,1	1,9	1,9	0,0	0,0
Resten af OECD	30,3	30,3	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	3,0	3,0	0,0	0,0
Kina	33,8	33,8	32,1	32,1	32,1	32,1	32,1	32,1	33,8	33,8	33,8	33,8	0,0	0,0
Indien	33,8	33,8	32,1	32,1	32,1	32,1	32,1	32,1	33,8	33,8	33,8	33,8	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	38,0	38,0	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	38,0	38,0	38,0	38,0	0,0	0,0
Resten af Asia-Pacific	33,8	33,8	32,1	32,1	32,1	32,1	32,1	32,1	33,8	33,8	33,8	33,8	0,0	0,0
Latinamerika	30,3	30,3	28,8	28,8	29,6	29,6	29,6	29,6	30,3	30,3	30,3	30,3	0,0	0,0
Afrika	33,8	33,8	32,1	32,1	32,9	32,9	32,9	32,9	33,8	33,8	33,8	33,8	0,0	0,0

Prisforhøjende barrierer for transportydelser (%)

	Baseline		Global liberalisering ifølge EU's tilbud		liberalisering ifølge EU's tilbud		Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud		Gratis handelsrunde for udviklingslande		Best case-scenarium		Fuld liberalisering af servicehandelen	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Sverige	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Tyskland	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Resten af EU	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
USA	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Japan	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Australien og NZ	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Resten af OECD	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Kina	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,0	0,0
Indien	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,0	0,0
Resten af Asia-Pacific	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,0	0,0
Latinamerika	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,0	0,0
Afrika	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,0	0,0

Aggressiv fortolkning

Omkostningsforhøjende barrierer for handel og distribution (%)

	Baseline		Global liberalisering ifølge EU's tilbud		liberalisering ifølge EU's tilbud		Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud		Gratis handelsrunde for udviklingslande		Best case-scenarium		Fuld liberalisering af servicehandelen	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	1,7	3,1	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	0,2	0,2	0,0	0,0
Sverige	1,7	3,1	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	0,2	0,2	0,0	0,0
Tyskland	1,7	3,1	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	0,2	0,2	0,0	0,0
Resten af EU	1,7	3,1	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	0,2	0,2	0,0	0,0
USA	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Japan	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	0,2	0,2	0,0	0,0
Australien og NZ	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resten af OECD	3,1	4,2	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	0,3	0,3	0,0	0,0
Kina	2,0	5,9	2,0	2,0	2,0	2,0	4,0	2,0	5,9	2,0	2,0	2,0	0,0	0,0
Indien	2,0	5,9	2,0	2,0	2,0	2,0	4,0	2,0	5,9	2,0	2,0	2,0	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resten af Asia-Pacific	2,0	5,9	2,0	2,0	2,0	2,0	4,0	2,0	5,9	2,0	2,0	2,0	0,0	0,0
Latinamerika	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	0,0	0,0
Afrika	2,0	5,9	2,0	2,0	2,0	2,0	4,0	2,0	5,9	2,0	2,0	2,0	0,0	0,0

Økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser

Prisforhøjende barrierer for finansielle ydelser (%)

	Baseline		Global liberalisering ifølge EU's tilbud		Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud		Gratis handelsrunde for udviklingslande		Best case-scenarium		Fuld liberalisering af servicehandelen	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	5,3	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0	0,0
Sverige	5,3	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0	0,0
Tyskland	5,3	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0	0,0
Resten af EU	5,3	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0	0,0
USA	5,3	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0	0,0
Japan	15,3	15,3	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	1,5	1,5	0,0	0,0
Australien og NZ	9,3	9,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,9	0,0	0,0
Resten af OECD	16,0	16,0	14,9	14,9	14,9	14,9	14,9	14,9	1,6	1,6	0,0	0,0
Kina	47,6	47,6	12,6	12,6	28,5	28,5	47,6	47,6	47,6	47,6	0,0	0,0
Indien	47,6	47,6	12,6	12,6	28,5	28,5	47,6	47,6	47,6	47,6	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	31,5	31,5	8,4	8,4	19,9	19,9	31,5	31,5	31,5	31,5	0,0	0,0
Resten af Asia-Pacific	47,6	47,6	12,6	12,6	28,5	28,5	47,6	47,6	47,6	47,6	0,0	0,0
Latinamerika	19,2	19,2	13,7	13,7	14,2	14,2	19,2	19,2	19,2	19,2	0,0	0,0
Afrika	47,6	47,6	12,6	12,6	28,5	28,5	47,6	47,6	47,6	47,6	0,0	0,0

Prisforhøjende barrierer for forretningsydelser (%)

	Baseline		Global liberalisering ifølge EU's tilbud		Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud		Gratis handelsrunde for udviklingslande		Best case-scenarium		Fuld liberalisering af servicehandelen	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	1,1	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
Sverige	6,8	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,7	0,0	0,0
Tyskland	10,2	10,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0
Resten af EU	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0	0,0
USA	7,4	7,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,7	0,0	0,0
Japan	6,6	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,7	0,0	0,0
Australien og NZ	2,8	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0
Resten af OECD	9,8	9,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0
Kina	11,1	11,1	0,0	0,0	5,6	5,6	11,1	11,1	11,1	11,1	0,0	0,0
Indien	11,1	11,1	0,0	0,0	5,6	5,6	11,1	11,1	11,1	11,1	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	5,0	5,0	0,0	0,0	2,5	2,5	5,0	5,0	5,0	5,0	0,0	0,0
Resten af Asia-Pacific	11,1	11,1	0,0	0,0	5,6	5,6	11,1	11,1	11,1	11,1	0,0	0,0
Latinamerika	11,1	11,1	0,0	0,0	5,6	5,6	11,1	11,1	11,1	11,1	0,0	0,0
Afrika	11,1	11,1	0,0	0,0	5,6	5,6	11,1	11,1	11,1	11,1	0,0	0,0

Omkostningsforhøjende barrierer for forretningsydelser (%)

	Baseline		Global liberalisering ifølge EU's tilbud		Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud		Gratis handelsrunde for udviklingslande		Best case-scenarium		Fuld liberalisering af servicehandelen	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,1	0,1	0,0	0,0
Sverige	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,1	0,1	0,0	0,0
Tyskland	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	0,3	0,3	0,0	0,0
Resten af EU	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	0,2	0,2	0,0	0,0
USA	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	0,4	0,4	0,0	0,0
Japan	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	0,2	0,2	0,0	0,0
Australien og NZ	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	0,2	0,2	0,0	0,0
Resten af OECD	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	0,2	0,2	0,0	0,0
Kina	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	0,0	0,0
Indien	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,0	0,0
Resten af Asia-Pacific	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	0,0	0,0
Latinamerika	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	0,0	0,0
Afrika	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	0,0	0,0

Prisforhøjende barrierer for kommunikationsydelser (%)

	Baseline		Global liberalisering ifølge EU's tilbud		Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud		Gratis handelsrunde for udviklingslande		Best case-scenarium		Fuld liberalisering af servicehandelen	
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Danmark	39,0	39,0	37,1	37,1	37,1	37,1	37,1	37,1	3,9	3,9	0,0	0,0
Sverige	30,2	30,2	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	3,0	3,0	0,0	0,0
Tyskland	38,0	38,0	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	3,8	3,8	0,0	0,0
Resten af EU	29,5	29,5	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	2,9	2,9	0,0	0,0
USA	38,0	38,0	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	3,8	3,8	0,0	0,0
Japan	23,0	23,0	21,9	21,9	21,9	21,9	21,9	21,9	2,3	2,3	0,0	0,0
Australien og NZ	19,0	19,0	18,1	18,1	18,1	18,1	18,1	18,1	1,9	1,9	0,0	0,0
Resten af OECD	30,3	30,3	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	3,0	3,0	0,0	0,0
Kina	33,8	33,8	32,1	32,1	32,9	32,9	33,8	33,8	33,8	33,8	0,0	0,0
Indien	33,8	33,8	32,1	32,1	32,9	32,9	33,8	33,8	33,8	33,8	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	38,0	38,0	36,1	36,1	37,1	37,1	38,0	38,0	38,0	38,0	0,0	0,0
Resten af Asia-Pacific	33,8	33,8	32,1	32,1	32,9	32,9	33,8	33,8	33,8	33,8	0,0	0,0
Latinamerika	30,3	30,3	28,8	28,8	29,6	29,6	30,3	30,3	30,3	30,3	0,0	0,0
Afrika	33,8	33,8	32,1	32,1	32,9	32,9	33,8	33,8	33,8	33,8	0,0	0,0

Økonomiske effekter ved at liberalisere international handel med tjenesteydelser

Prisforhøjende barrierer for transportydelser (%)

	Baseline		Global liberalisering ifølge EU's tilbud		Differentieret liberalisering ifølge EU's tilbud		Gratis handelsrunde for udviklingslande		Best case-scenarium		Fuld liberalisering af servicehandelen		
	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	
Danmark	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Sverige	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Tyskland	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Resten af EU	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
USA	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Japan	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Australien og NZ	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Resten af OECD	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,9	0,9	0,0	0,0
Kina	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,0	0,0
Indien	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,0	0,0
Højindkomst-Asien	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,0	0,0
Resten af Asia-Pacific	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,0	0,0
Latinamerika	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,0	0,0
Afrika	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	0,0	0,0

Bilag VII: Originale skatteækvivalenter

Dette bilag indeholder de originale estimater fra APC.

Skatteækvivalenter for ingeniørydelser

		Omkostningsforhøjende				Prisforhøjende			
		Etablering		Etablering		Løbende virksomhed		I alt	
		Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.	Incl.	Udl.
Australien	AUS	2,1			2,1		0,7		2,8
Østrig	AUT	6,8			11,1		3,5		14,5
Belgien	BEL	0,7			0,3		0,2		0,5
Kanada	CAN	2,7			3,1		2,2		5,3
Danmark	DNK	0,7			0,3		0,8		1,1
Finland	FIN	0,7			1,8		0,5		2,3
Frankrig	FRA	0,7			0,3		0,6		0,9
Tyskland	DEU	2,9			4,7		5,5		10,2
Hong Kong	HKG	2,3			3,6		1,5		5,1
Indonesien	IDN	3,2			9,9		0,3		10,2
Japan	JPN	2,2			3,1		3,4		6,6
Mexiko	MEX	1,9			13,9		0,2		14,2
Malaysia	MYS	5,3			11,3		0,7		12
Holland	NLD	5,2			3,5		0,2		3,7
Singapore	SGP	0,8			4,9		0,2		5
Sydafrika	ZAF	0,7			3,5		0,2		3,7
Spanien	ESP	3,9			5,1		3,7		8,7
Sverige	SWE	0,7			5,9		0,9		6,8
England	GBR	1,4			2,3		0,2		2,5
USA	USA	3,8			5,1		2,2		7,4

Kilde: Nguyen-Hong (2000)

Skatteækvivalenter for bankydelser

	Prisforhøjende	
	Incl.	Udl.
Argentina	0	5,34
Australien	0	9,3
Kanada	0	5,34
Chile	23,67	34
Colombia	3,73	18,35
EU	0	5,32
Hong Kong	2,97	6,91
Indonesien	5,26	49,32
Japan	9,99	15,26
Malaysia	21,86	60,61
Filippinerne	10,79	47,36
Singapore	8,39	31,45
Sydkorea	14,93	36,72
Schweiz	0	5,95
Thailand	0	33,06

Kilde: Kalirajan, McGuire, Nguyen-Hong og Schuele (2000)

Skatteækvivalenter for handel og distribution

	Omkostningsforhøjende	
	Incl.	Udl.
Australien	0	0,57
Belgien	6,69	4,87
Kanada	0,98	3,09
Chile	1,92	1,32
Frankrig	7,1	5,16
Grækenland	0	0,25
Hong Kong	0	0,06
Indonesien	0	3,66
Irland	0	2,7
Japan	6,79	2,26
Malaysia	3,97	8,23
Holland	0	2,73
New Zealand	0	0,77
Singapore	0	0,03
Sydafrika	0	0,47
Schweiz	8,32	5,24
England	0	2,76
USA	0	2,26

Kilde: Kalirajan (2000)

Skatteækvivalenter for telekommunikation

Prisforhøjende

Australien	19
Østrig	20
Belgien	52
Kanada	27
Danmark	39
Finland	22
Frankrig	34
Tyskland	38
Grækenland	27
Island	54
Irland	22
Italien	21
Japan	23
Luxembourg	59
Holland	23
New Zealand	21
Norge	31
Portugal	15
Spanien	18
Sverige	
Schweiz	40
Turkiet	
England	47
USA	38
Tjekkiet	22
Ungarn	38
Sydkorea	14
Mexiko	40
Polen	17
Argentina	45
Brasilien	23
Chile	32
Kina	
Colombia	25
Hong Kong	43
Indien	
Indonesien	46
Malaysia	24
Peru	24
Filippinerne	23
Rusland	
Singapore	44
Sydafrika	
Taiwan	32
Thailand	42
Uruguay	33
Vietnam	

Kilde: Doove et al (2001)

Skatteækvivalenter for søtransport

Prisforhøjende

USA	8,66
-----	------

Kilde: Fink, Mattoo and Neagu (2002)

